

REFERAT Byrådet 2022-2025 d. 22-02-2023

Mødedato Onsdag d. 22. februar 2023 kl. 18:30

Mødested Byrådssalen

Indholdsfortegnelse

Spørgetid.....	3
Spørgsmål fra Radikale Venstre om cykelsti på Grønnemose Allé.....	4
Tidsplan budget 2024-2027.....	6
Køb af 4 lejligheder på Frødings Allé 3, anlægsregnskab.....	8
Forslag til Tillæg 4 til Kommuneplan 2021, for Boulevarden i Gladsaxe Erhvervskvarter, 1. behand	10
Udvikling af den rekreative værdi i forbindelse med oprensning af Rektorsøen.....	14
Legalitetsgodkendelse af takster for vand og spildevand i 2023.....	17
Godkendelse af projektforslag for fjernvarmeudbygning i I/S Vestforbrændings forsyningsområde..	20
Endelig godkendelse af indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, 2023-2026.....	25
Christianenhøjs låneoptag til bygningsrenovering.....	29
Nyt bibliotek i Værebros Park, Børne- og Undervisningsudvalget.....	31
Nyt bibliotek i Værebros Park, Kulturudvalget.....	39
Lukket: Forretningsgang for det kommunale ejerskab af ejendomme i Mørkhøj og Mørkhøj Erhver	45
Lukket:	46

Punkt 1: Spørgetid

21-2-00.22.00-G01

Beslutning

Der var ingen spørgsmål.

Punkt 2: Spørgsmål fra Radikale Venstre om cykelsti på Grønnemose Allé

21-3-00.22.00-G01

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

I henhold til Forretningsordenens § 5, stk. 2, har Christina Rittig Falkberg, på vegne af Radikale Venstre, stillet følgende spørgsmål:

"Trafik- og Teknikudvalget godkendte at etablere cykelsti på Grønnemose Alle 10.12.2018. Der er også etableret nyt fortov på strækningen. Cykelsti og fortov er nu færdigt. Resultatet er langt fra tilfredsstillende. Fortovet er anlagt væsentligt højere end det forhenværende fortov og cykelstien er så ujævn at det giver en dårlig køreoplevelse.

Der hvor det nye fortov støder op til andre eksisterende fortove, ses det meget tydeligt, fx på brostene, at det nye er væsentligt højere.

Det hævede fortov betyder, at mange matrikler nu ligger lavere end fortovet. Udover, at det ser rædselsfuldt ud, at stengærde, bede, garager og indkørsler ligger markant lavere, giver det grundejerne store udfordringer med fx vand. Ved en matrikel ligger en lille garage nu så lavt, at den vil fyldes med vand, når det regner kraftigt. Mange grundejere er kede af resultatet.

Cykelstien bugter sig op og ned for at imødekomme ramperne til folks indkørsler. Jeg har aldrig cyklet på en så ujævn cykelsti, hvilket giver en ubehagelig køreoplevelse. Den er så ujævn, at det kan ses med det blotte øje. Mange steder har entreprenøren tilmed valgt at anlægge cykelstien rampen på en strækning langt længere end indkørslen til matrikel. Alt i alt en dårlig cykeloplevelse.

Ved hjørnet Grønnemose Alle og Maglegårds Alle ligger en frisør. Den ligger nærmest nede i et hul nu, hvilket udover at se herrens ud gør det farligt for evt gangbesværede at komme fra fortov til frisørens indgang.

Det nye fortov og cykelsti har ændret kvarteret, og jeg har følgende spørgsmål, der overordnet centrerer om; Hvad er gået galt? :

-Hvorfor er fortovet anlagt så højt?

-Hvilken anden læsning kunne være valgt?

-Var det entreprenøren eller kommunen, der valgte denne løsning?

-Hvem hos kommunen har godkendt projektet i dets nuværende form?

-Hvordan er grundejere blevet kompenseret og hjulpet med udbedringer af indkørsler og lign hvor deres matrikel og fortov møder hinanden?

-Hvordan i alverden kan det være, at cykelstien bugter sig så markant?

- Er der planer om at jævne cykelstien ud, der hvor den bugter sig værst?
- Er Trafik- og Teknikudvalget blevet forelagt en status og evt evaluering af projektet?
- Hvordan sikrer vi, at vi ikke ender med så grimme og dårlige resultater end anden gang?"

Punkt 3: Tidsplan budget 2024-2027

22-545-00.01.00

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

I denne sag beskrives de overordnede elementer i budgetprocessen og den konkrete tidsplan.

Budgetprocessen for 2024-2027 i Gladsaxe Kommune består i hovedtræk af følgende elementer.

Budgetcirkulæret

Økonomiudvalget behandler i april måned budgetcirkulæret. Budgetcirkulæret omfatter retningslinjer, foreløbige nettoudgiftsrammer for udvalgene, andre forudsætninger for den forestående budgetlægning og tidsplanen, som Økonomiudvalget vedtager i denne sag. Udvalgenes foreløbige rammer tager udgangspunkt i budgetoverslagene for 2024-2027. Disse budgetoverslag reguleres med pris- og lønstigninger og andre korrektioner som fx nye lovændringer.

Fagudvalgenes budgetbidrag

Inden for de udmeldte rammer og principper, der er fastlagt i budgetcirkulæret, udarbejder fagudvalgene et budgetbidrag inden udgangen af juni måned. Forvaltningen udarbejder på baggrund af budgetbidragene en samlet oversigt over udvalgenes drifts- og anlægsønsker, finansiering og demografi. Oversigten sendes til Byrådet i juli måned.

Borgmesterens budgetoplæg

Borgmesteren vil i august fremlægge et budgetoplæg, som behandles i Økonomiudvalget og Byrådet. De efterfølgende politiske forhandlinger finder sted de tre efterfølgende onsdage. Byrådets 2. behandling af budgettet foretages i oktober. Partierne har mulighed for at stille spørgsmål vedrørende budgetoplægget, når det er fremlagt. Spørgsmålene vil blive besvaret forud for de enkelte forhandlingsmøder. Der vil blive udsendt særskilt information om dette inden forhandlingsmøderne starter.

Den konkrete tidsplan

Den skitserede budgetproces giver følgende tidsplan:

Tirsdag 11.04.	Økonomiudvalget behandler retningslinjer for udarbejdelsen af budget 2024-2027, som fremgår af budgetcirkulæret.
Ultimo maj/ primo juni	Budgetbidragene behandles i fagudvalgene.
Primo juli	Byrådet orienteres skriftligt om udvalgenes drift- og anlægsønsker, finansieringsforslag og demografi.
Fredag 11.08.	Skriftlig orientering til byrådsmedlemmer om budgetsituationen - basisskøn.
Tirsdag 22.08.	Borgmesteren udsender et oplæg til budget.
Torsdag 24.08.	Møde mellem Byråd og Hovedudvalg om budgettet.
Lørdag 26.08.	Gladsaxedag
Tirsdag 29.08.	Økonomiudvalget indstiller budgettet til Byrådets 1. behandling.
Onsdag 30.08.	Byrådets 1. behandling af budgettet.

September	Forhandlingsmøder.
Mandag 25.09. kl. 14	Frist for ændringsforslag.
Tirsdag 03.10.	Økonomiudvalget indstiller budgetforslaget endeligt til Byrådet.
Onsdag 11.10.	Byrådets 2. behandling af budgettet

Økonomiudvalget godkendte 31.01.2023, punkt 1, tidsplanen for budgetlægningen 2024-2027.

Fristen for aflevering af ændringsforslag skal fastsættes af Byrådet.

Økonomiudvalget indstiller,

1. at fristen for aflevering af ændringsforslag fastsættes til mandag 25.09.2023 kl. 14.00.

Relateret behandling

Økonomiudvalget 31.01.2023, punkt 1

Punkt 4: Køb af 4 lejligheder på Frødings Allé 3, anlægsregnskab

20-1-82.01.00-S00

Adresse

Frødings Allé 3, 2860 Søborg

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Gennemgang af sagen

I budgetaftalen for 2020-2023 blev det besluttet, at kommunen i forbindelse med ombygningen af Søborg Skole skal erhverve ejerlejlighederne i ejendommen Frødings Allé 3 med henblik på at forbedre skolens udearealer på sigt. Lejlighederne erhverves løbende, når de sættes til salg af ejerne.

Der aflægges med denne sag regnskab for køb af foreløbigt 4 ejerlejligheder i ejendommen Frødings Allé 3.

I august 2019 blev ejerne orienteret om kommunens fremtidige ønsker for arealet, hvor ejendommen Frødings Allé 3 er beliggende på, og at når/hvis de vil sælge deres lejlighed, så ønsker kommunen at købe den. Det står imidlertid den enkelte ejer frit for at sælge sin lejlighed til anden side.

Ejerne af Frødings Allé 3, st. 2, Frødings Allé 3, st. 3, Frødings Allé 3, st. 4 og Frødings Allé 3, 1. 3 har solgt deres ejerlejligheder til Gladsaxe Kommune. Gladsaxe Kommune ejer derfor på nuværende tidspunkt fire lejligheder i ejendommen, som udgør 50% af lejlighederne i ejendommen. Repræsentanter fra Ejendomscentret er via kommunens ejerskab blevet valgt til ejerlejlighedsforeningens bestyrelse ved med henblik på at varetage kommunens økonomiske interesser i ejendommen bedst muligt.

Byrådet gav 30.09.2020, punkt 17, anlægsbevilling til køb af Frødings Allé 3, st. 2, Frødings Allé 3, st. 3, Frødings Allé 3, st. 4, samt købsrelaterede udgifter på 4.250.000 kr. samt 24.02.2021, punkt 12, anlægsbevilling til køb af Frødings Allé 3, 1, 3, samt købsrelaterede udgifter på 1.437.500 kr. Bevillingerne finansieres af puljen til strategiske investeringer i kernevelfærd og mindreforbruget foreslås tilbageført puljen.

Samlet bevilling	5.687.500 kr.
Samlet forbrug	5.633.284 kr.
Mindre forbrug	54.216 kr.

Økonomiudvalget indstiller

1. at anlægsregnskabet godkendes, og
2. at restrådighedsbeløbet på 54.216 kr. tilføres puljen til strategiske investeringer i kernevelfærd.

Relateret behandling

Byrådet 30.09.2020, punkt 17

Byrådet 24.02.2021, punkt 12

Økonomiudvalget 31.01.2023, punkt 2

Punkt 5: Forslag til Tillæg 4 til Kommuneplan 2021, for Boulevarden i Gladsaxe Erhvervskvarter, 1. behandling, inklusive ny retningslinje for udpegning af kulturarv i hele kommunen

22-1-01.02.03-P15

Adresse

Se bilag 1 for afgrænsning af området.

Beslutning

Tilrådt.

Sagsfremstilling

Resumé

Økonomiudvalget besluttede 02.11.2022, punkt 6, at igangsætte udarbejdelse af et kommuneplantillæg for en del af Gladsaxe Erhvervskvarter langs Gladsaxe Ringvej. Planen skal først og fremmest skabe bedre rammer for den gode by, med plads til både byrum, friarealer og forbindelser, ved at nedjustere rammerne for maksimal bebyggelsesprocent og bygningshøjde. Der er nu udarbejdet et forslag til kommuneplantillæg, som udvalget skal tage stilling til, inden forslaget sendes i offentlig høring.

Dele af helhedsplanens visioner er ikke længere tidssvarende

Byrådet vedtog i 2011 Helhedsplan for Gladsaxe Ringby, der skitserer en større byudvikling af Gladsaxe Erhvervskvarter. Et af de bærende principper i helhedsplanen var omdannelse af Gladsaxe Ringvej på strækningen mellem Gladsaxe Møllevej og Gladsaxevej, kaldet 'Boulevarden', fra en grøn facadeløs korridor til et nyt hovedstrøg, hvor ny bebyggelse åbner sig op mod vejen og den kommende letbane.

En del af visionerne er langt hen ad vejen stadig aktuelle, men på nogle punkter er planen udfordret af nye og mere detaljerede politiske visioner for byens udvikling. Det drejer sig først og fremmest om tætheden, hvor der i rammerne langs Boulevarden hidtil har været mulighed for bebyggelsesprocenter op til 250 og etagehøjde op til 10 etager.

Den tidligere faste facadelinje mod Boulevarden vurderes ikke at være relevant længere, set i forhold til et ønske om variation og bevaring af bebyggelse, et ønske om træer mellem fortov og ny bebyggelse og i forhold til et ønske om at skabe visuelle forbindelser mellem nyt og gammelt.

Derudover er nye vejforbindelser på tværs af letbanen ikke er mulige, ligesom et parkstrøg tværs gennem erhvervskvarterets veje og private matrikler har vist sig ikke at være realistisk. Derudover er der kommet et andet blik på bevaring af kulturarv i erhvervsområder.

Forslag til Tillæg 4 til Kommuneplan 2021 (se bilag 2) fastlægger nye rammer og retningslinjer, der indarbejder dette skift i vision for området, først og fremmest hvad angår højder og tæthed. Disse rammer skal understøtte den ønskede

udvikling i området og skal ligge til grund for kommende lokalplaner.

Kommuneplantillæggets indhold

Ændringer i detailhandel betyder en ændring i kommuneplanens hovedstruktur

Med planen foreslås det at flytte rundt på de udlagte kvadratmeter til detailhandel i området. Der tilføjes ikke nye kvadratmeter for detailhandel. Området rummer i dag to lokalcentre, henholdsvis Boulevarden Vest og Boulevarden Øst. Lokalcentre skal først og fremmest forsyne et mindre lokalområde eller rejsende i et trafikknudepunkt, og skal ikke konkurrere med detailhandlen i bymidterne. Lokalcentrene er gennem lovgivning begrænset til maksimalt at have et samlet butiksformål på op til 3.000 m²/pr. lokalcenter. Der er derudover grænser for hvor store både dagligvare- og udvalgswarebutikker må være.

Boulevarden Vest har hidtil ligget på Gladsaxe Trafikplads og rummer en detailhandelsramme på 1.000 m². Dette lokalcenter foreslås flyttet til Columbusvej 1-5, hvor der er et aktuelt projekt undervejs. I lokalcenter Boulevarden Øst er der syd for Gladsaxe Ringvej 1.000 m² til detailhandel, der ikke er udmøntet i en lokalplan. Disse 1.000 m² foreslås ligeledes flyttet i kommuneplantillægget til Boulevarden Øst på Columbusvej 1-5. Derved bliver der en ligelig fordeling af detailhandlen i to lokalcentre, og detailhandlen kan være med til at understøtte det tilstødende trafikknudepunkt Gladsaxe Trafikplads – også set i forhold til liv og tryghed. Det er vigtigt, at den detailhandel, der skal planlægges for på Columbusvej 1-5, er noget, der knytter sig særligt til erhvervskvarteret og dets brugere.

Da kommuneplantillægget medfører en ændring i Kommuneplanens hovedstruktur, er der afholdt en forudgående høring. Høringssvarene blev behandlet i Økonomiudvalget 02.11.2022, punkt 6.

Nye rammer for bebyggelsesprocent og højder

Planen fastlægger nye rammer for maksimal bebyggelsesprocent og højder. Den maksimale bebyggelsesprocent for kommende lokalplaner foreslås at være 185 langs Boulevarden, og 150 for en enkelt ramme til blandet bolig og erhverv ved Gladsaxe Ringvej 11, den tidligere HMN-grund. Den maksimale etagehøjde foreslås at være 6 etager, dog punktvis op til 8 for at skabe variation, og hvor særlige forhold skal markeres – f.eks. terræn, sigtelinjer, byrum, el.lign. Højst 15% af bebyggelsens grundfladeareal må være i 8 etager. Boligbebyggelse ved Gladsaxe Ringvej 11 må opføres i maksimalt 6 etager, for at give rum for variation, dog skal hovedparten af boligbebyggelse være lavere end 6 etager.

Gladsaxe Trafikplads foreslås ændret til at have en maksimal bebyggelsesprocent på 10, og en maksimal højde på 1 etage, tilsvarende den gældende lokalplan og på baggrund af områdets anvendelse til offentlig stationsforplads samt busterminal.

Det skal understreges, at kommuneplantillægget ikke vil ændre på de byggeretter, der er defineret i gældende lokalplaner og endnu ikke er udnyttet. Dette er særligt relevant på Tobaksvejen 1-7, hvor lokalplan 221 giver mulighed for byggeri op til 10 etager med en bebyggelsesprocent på 250. Denne byggeret vil stadig være gældende.

Ny retningslinje til Kommuneplanen og forslag til udpegning af kulturarv i kommende lokalplaner

Som del af arbejdet med kommuneplantillægget er der udarbejdet en kulturmiljøanalyse, der beskriver de bærende bevaringsværdier i området, og kommer med anbefalinger til udpegning af bygninger og landskabselementer samt til den videre planlægning.

Det foreslås at udvide Kommuneplanens retningslinjer for Kulturhistorie og bevaring, så det ikke kun er for bygninger med SAVE-bevaringsværdi 4, at der skal tages stilling til, om de skal pålægges bevaringsbestemmelser. Det vil fremadrettet også kunne være andre bygninger, der på baggrund af konkrete analyser viser sig vigtige at bevare. Begrundelserne for udpegningen kan, udover en SAVE-registrering, også bunde i andre kulturarvsmetoder.

Målet er at bevare mere af den kulturarv vi har, men endnu ikke er kortlagt, at bevare bygninger med relativ lav husleje og derved plads til mindre erhverv, at nedbringe byggeriets CO²-udledning gennem færre nedrivning samt løbende at blive klogere og bruge nye metoder til at registrere og sikre kulturarven.

I kommuneplantillægget redegøres der for, hvilke bygninger og grønne strukturer det foreslås at arbejde videre med og udpege med bevaringsbestemmelser i den kommende lokalplanlægning, herunder mulighederne for transformation. Det drejer sig særligt om bygninger ved Rosenkæret og på Columbusvej.

Mindre rettelser i rammetekst

Som følge af de ændrede visioner og indarbejdelse af kulturmiljøanalysen, ændres der en del i beskrivelsen af rammerne for området. Der er også ændringer som følge af ændrede afgrænsninger og flytning af lokalcenter.

Tekstændringerne handler primært om:

- Arkitektonisk identitet, variation og facader langs Boulevarden
- Nyt byggeris samspil med eksisterende byggerier og kulturarv
- Beplantning i kantzonen mellem ny bebyggelse og fortovet langs letbanen
- Terrænregulering og afstand til skel
- Stiforbindelser og fokus på adgang til stationsforpladserne for bløde trafikanter
- Trafikafvikling og mulighed for sekundær vejadgang fra Boulevarden

Miljøvurdering

By- og Miljøforvaltningen har screenet planforslaget jf. miljøvurderingsloven og vurderer, at det ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljørapport til kommuneplantillægget.

Borgermøde

By- og Miljøforvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om forslaget til kommuneplantillæg 11.04.2023 kl. 16.00 – 17.30. Forvaltningen ønsker en målrettet dialog, og for at henvende sig til områdets virksomheder foreslås det at afholde borgermødet tidligere på dagen end sædvanligt, dog sent nok til, at det også kan henvendes interesserede naboer.

Økonomiudvalget besluttede 07.02.2023, punkt 1, at indarbejde i sagen, at højst 15 % af bebyggelsens grundfladeareal må være i 8 etager.

Indarbejdelsen er foretaget i forlængelse af Økonomiudvalgets møde og fremgår af sagen.

Økonomiudvalget indstiller,

1. at forslag til Tillæg 4 til Kommuneplan 2021 for Boulevarden i Gladsaxe Erhvervskvarter vedtages med henblik på fremlæggelse i offentlig høring i perioden 27.02.2023 til 24.04.2023,
2. ?at der inviteres til borgermøde 11.04.2023 kl. 16.00 – 17.30, og
3. at underretning om planforslaget sendes til ejere og beboere i høringsområdet vist på bilag 1.

Der var afbud fra Serdal Benli.

Relateret behandling

Økonomiudvalget 07.02.2023, punkt 1

Økonomiudvalget 31.01.2023, punkt 4

Økonomiudvalget 06.09.2022, punkt 7

Økonomiudvalget 02.11.2022, punkt 6

Byrådet 15.06.2011, punkt 74

Bilag

Bilag 1 - Områdeafgrænsning og afgrænsning af høringsområde

Bilag 2 - Forslag til Tillæg 4 til Kommuneplan 2021 - Boulevarden i Gladsaxe Erhvervskvarter

Punkt 6: Udvikling af den rekreative værdi i forbindelse med oprensning af Rektorsøen

21-19063-02.00.00-A00

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

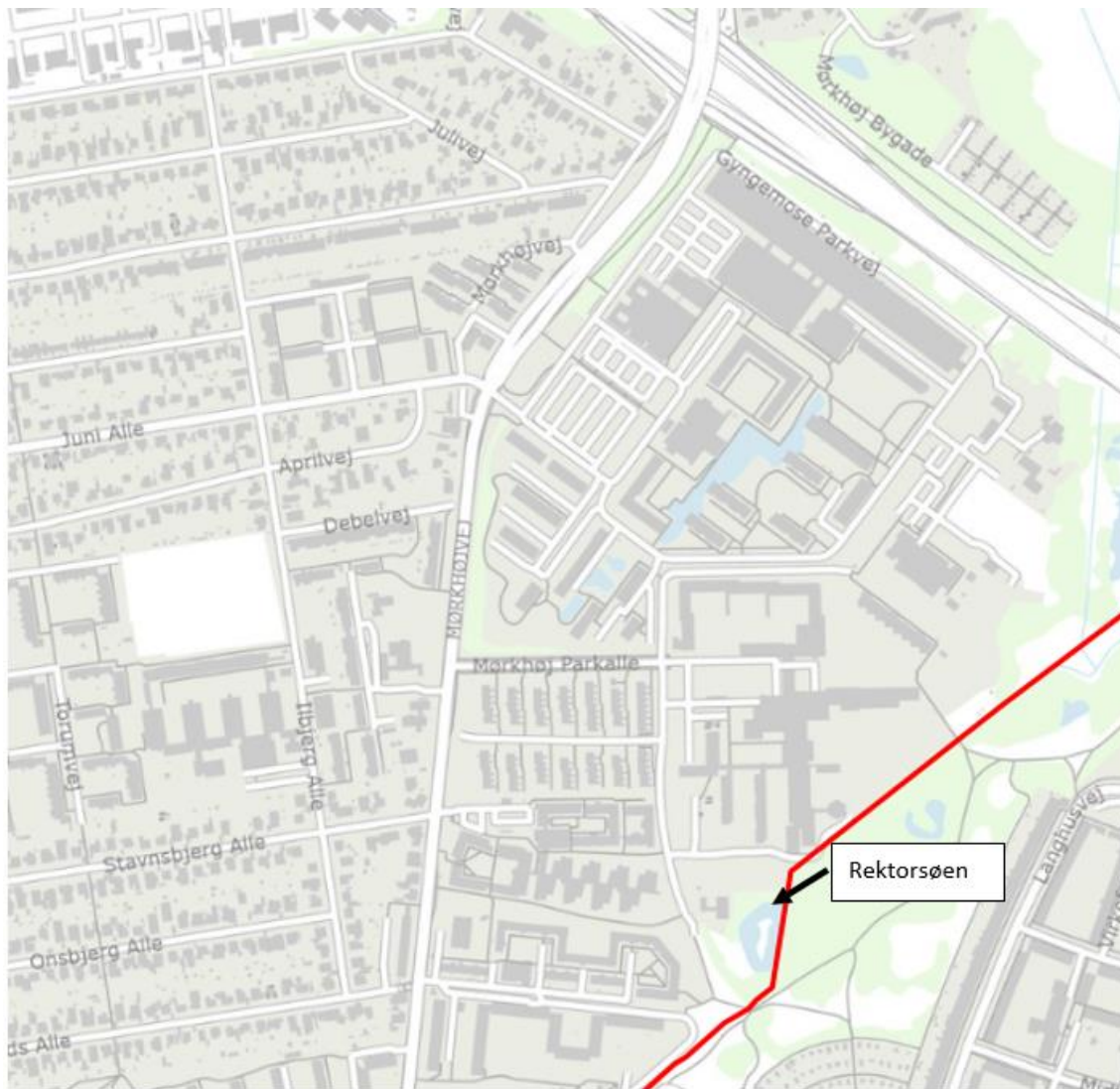
Resumé

Rektorsøen er et af Novafos' regnvandsbassiner, beliggende på Økonomiudvalgets ejendom, Mørkhøj Park matrikel. Søen skal nu oprenses, og det giver mulighed for at tilføje en række rekreative elementer til gavn for områdets mange forskellige brugergrupper. Der skal tages stilling til, om der skal arbejdes videre med et rekreativt projekt og om det skal finansieres af Klima- og Miljøudvalgets pulje til Rekreativ værdi i klimatilpasningen. Sagen vedrører overførsel af budget fra Klima- og Miljøudvalget til Økonomiudvalget og er godkendt af Økonomiudvalget 10.05.2022, punkt 9, men da der skal gives anlægsbevilling under Økonomiudvalget, forelægges sagen til Byrådets godkendelse.

Rektorsøen skal renses op

Rektorsøen ved Mørkhøj Park er et af Novafos' regnvandsbassiner, som tilbageholder og renser separeret regnvand. Søen ligger på Økonomiudvalgets ejendom, Mørkhøj Park matrikel. Alle Novafos' regnvandsbassiner oprenses løbende for at opretholde deres funktion. For Rektorsøens vedkommende sker dette næste gang i vinterperioden 2022-23.

By- og Miljøforvaltningen har derfor haft dialog med Novafos om muligheder for at udføre oprensningen på en måde, der samtidig kan understøtte naturindholdet i søen og den rekreative værdi. I dag har søen et slamlag på 1 – 2 meter, som vil blive rensat op af Novafos. Novafos vil derudover lave for-rensning af det regnvand, der ledes til søen, så vandkvaliteten forventes at blive mærkbart bedre efter oprensning og renovering. En renere sø vil give dyre- og plantelivet i søen bedre betingelser, og kan også bidrage positivt til den rekreative værdi for brugere af området.

Kort med angivelse af beliggenhed af Rektorsøen

Stort potentiale for at øge den rekreative værdi

Novafos kan kun udføre tiltag, som har et formål i forhold til søens funktion som regnvandsbassin. For at udnytte det potentiale, der er for at skabe gode rekreative rammer omkring søen, har By- og Miljøforvaltningen og Ejendomscentret derfor haft en dialog om dette. I dag er der dårlig adgang til søen for områdets brugere, som blandt andet er beboerne i plejeboligerne på Rosenlund, børnehavebørnene fra Paletten og eleverne på Byøkologisk Center. Byøkologisk Center tilbyder undervisning for skoleklasser i miljømener, naturfag og FN's 17 verdensmål.

På den baggrund foreslås det, at Ejendomscentret arbejder videre med en række rekreative tiltag omkring søen, som vil skabe en væsentlig forbedring af de rekreative muligheder for brugerne af området.

Af Klima- og Miljøudvalgets pulje til "Rekreativ værdi i klimatilpasningen", som er afsat for perioden 2017-2021, resterer cirka 550.000 kr. Det foreslås derfor at øremærke 450.000 kr. fra puljen til at skabe nye rekreative og formidlende rammer omkring Rektorsøen.

De bystrategiske visioner om at gøre Mørkhøj Park-området til et levende og attraktivt miljø, samt Arkitekturpolitikken og Gladsaxe-strategien er sammen med kommunens generelle grønne profil, grundlaget for etableringen af det rekreative og formidlende område ved Rektorsøen. Det nye tiltag kan blive et mødested med aktiviteter, hvor fællesskaber og partnerskaber på tværs kan dyrkes. Beboere og brugere i forskellige aldre og fra forskellige sociale baggrunde får et samlingssted.

Nogle af de ideer, som kunne realiseres i projektet kunne for eksempel være en formidlingsplatform, der kan bruges til naturformidling for områdets skoler og børnehuse. Herudover kan der etableres opholdsarealer, der henvender sig til en bred vifte af brugere, herunder til beboerne fra Rosenlund Seniorcenter.

Mulige tiltag er ikke endelig fastlagt. Der har været en dialog med blandt andet centerlederen fra Seniorcenter Rosenlund og koordinatoren for Byøkologisk Center. Det vil også være oplagt at inddrage Det Grønne Råd og høre deres ideer til tiltag.

Hvis det besluttes, at der arbejdes videre med det rekreative og formidlende projekt, foreslås det finansieret af Klima- og Miljøudvalgets pulje til "Rekreativ værdi i klimatilpasningen". Midlerne foreslås overført som et anlægsprojekt under Økonomiudvalget, da søen ligger på Økonomiudvalgets ejendom Mørkhøj Park matrikel. Midlerne vil skulle anvendes i perioden 2023-2024.

Estimeret overordnet budget på mulige tiltag

Formidlings platform	200.000 kr.
Anlæg, stier mm.	170.000 kr.
Inventar	50.000 kr.
Informationstavler	30.000 kr.
Samlet sum	450.000 kr.

Klima- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der arbejdes videre med at skabe nye rekreative og formidlende rammer i forbindelse med oprensningen af Rektorsøen, og
2. at der gives en anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 450.000 kr. til et nyt anlægsprojekt 'Øget rekreativ værdi - Rektorsøen' under Økonomiudvalget, finansieret af tilsvarende negativt tillæg til anlægsbevilling og negativt rådighedsbeløb på 450.000 kr. på projektet "Rekreativ værdi i klimatilpasning" under Klima- og Miljøudvalget.

Økonomiudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Relateret behandling

Klima- og Miljøudvalget 02.02.2022, punkt 1

Økonomiudvalget 10.05.2022, punkt 9

Punkt 7: Legalitetsgodkendelse af takster for vand og spildevand i 2023

22-19-06.00.00-P16

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Gladsaxe Kommune skal legalitetsgodkende de takster for vand- og spildevandsområdet, som vandselskaberne fastsætter på grundlag af udmeldte rammer fra Forsyningssekretariatet. På grundlag af det modtagne materiale fra Novafos vurderer By- og Miljøforvaltningen, at taksterne er fastsat i overensstemmelse med gældende regler og kan derfor anbefale, at Gladsaxe Kommune legalitetsgodkender taksterne.

Gladsaxe Kommunes godkendelse af taksterne er en såkaldt legalitetsgodkendelse i henhold til lovgivningen. Kommunen skal ved sin godkendelse tilse, at de af Forsyningssekretariatets udmeldte principper for takstfastsættelsen er overholdt, og at taksterne er fastsat i overensstemmelse med vandforsyningsloven og betalingsloven.

Taksterne er godkendt af bestyrelsen indenfor de udmeldte rammer

Taksterne er godkendt af bestyrelsen for Novafos Vand Gladsaxe A/S og Novafos Spildevand Gladsaxe A/S 02.12.2022. Novafos har udarbejdet et forslag til forbrugertakster, og gebyrer for levering af vand og afledning af spildevand i Gladsaxe Kommune for 2023. De overordnede forudsætninger for takstfastsættelsen fremgår af bilag 1. Takster fremgår af bilag 2. Gebyrer fremgår af bilag 3. Fastsættelsen af forbrugertaksten for 2023 tager udgangspunkt i de foreliggende afgørelser om økonomiske rammer i 2023 for Novafos Gladsaxe Vand A/S og Novafos Gladsaxe Spildevand A/S, der er udmeldt af Forsyningssekretariatet, jfr. bilag 4 og 5. Budget 2023 for Novafos Vand Gladsaxe fremgår af bilag 6, og budget for Novafos Spildevand er bilag 7.

Forsyningssekretariatet hører under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og har blandt andet til opgave at fastsætte økonomiske rammer og stille effektiviseringskrav til vandsektoren i Danmark.

Princippet for forbrugertakstfastsættelsen tager afsæt i en udmeldt økonomisk ramme, øvrige primære indtægter samt forventede vandmængder for det aktuelle år.

Indtægtsrammen skal indeholde alle forsyningsselskabets indtægter, beregnet ud fra årets forventede mængder, samt det aktuelle års takster. Både forbrugstakster, herunder effekt af trappemodellen for spildevandstaksten, vejafvandingsbidrag, særbidrag m.fl. skal derfor kunne indeholdes i den samlede indtægtsramme. Trappemodellen indebærer, at ejendomme hvorfra der drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, og som har et vandforbrug større end 500 m³ om året, kan få et mere kosttægte vandaflædningsbidrag, hvis man er blevet tilmeldt den elektroniske tilmeldingsordning.

Takster for 2023 kr. pr. m ³	Pris eks. moms	Moms	Pris inkl. moms
Vandafgift inkl. afgift for ledningsført vand	17,36	4,34	21,70
Vandaflædningsafgift (0-500 m ³)	28,20	6,04	35,25
Vandaflædningsafgift (501-20.000 m ³)	22,56	4,83	28,20
Vandaflædningsafgift (20.000- m ³)	11,28	2,42	14,10

Den forbrugeroplevede takst stiger 3,60 kr.

Den samlede forbrugeroplevede takst for takstgruppe "A" (almindelige forbrugere med et forbrug på under 501 m³) i Gladsaxe Kommune for 2023 er sammensat af forbrugertaksten for levering af vand, afgift for ledningsført vand, forbrugertaksten for afledning af spildevand samt moms. Taksten er beregnet nedenfor.

Samlet takst i 2023 i Gladsaxe Kommune (kr./m3):

Takst for levering af vand 2023, ekskl. afgift for ledningsført vand	10,99
Afgift for ledningsført vand	6,37
Takst for afledning af spildevand 2023	<u>28,20</u>
Forbrugeroplevet takst 2023 ekskl. moms	45,56
Moms	<u>11,39</u>
Forbrugeroplevet takst i alt 2023	<u>56,95</u>

Afgiften for vandaflledning i intervallet 0- 500 m3 stiger fra 53,35 kr. i 2022 til 56,95 kr. i 2023, hvilket er en stigning på 3,60 kr., som i hovedtræk kan forklares således:

Spildevand	Stigning i tillæg vedr. gennemførte investeringer	1)	5,00 kr.	
	Stigning vedr. omkostninger til rensning af spildevand		2,11 kr.	
	Korrektioner vedr. tidligere år	2)	-1,21 kr.	
	Øvrige korrektioner	3)	<u>-0,85 kr.</u>	
Stigning i spildevandstaksten fra 30,20 kr. til 35,25 kr.				5,05 kr.
Vand	Tillæg vedr. gennemførte investeringer, 4)	4)	0,64 kr.	
	Korrektioner vedr. tidligere år, 5)	5)	-2,21 kr.	
	Øvrige korrektioner		<u>0,12 kr.</u>	
Fald i Vandtaksten fra 23,15 kr. til 21,70 kr.,				<u>-1,45 kr.</u>
Samlet takststigning fra 2022 til 2023 i Gladsaxe (fra 53,35 kr. til 56,95 kr.)				<u>3,60 kr.</u>

- 1) I taksten er indregnet afskrivning vedr. ledningsomlægninger/klimatilpasningsprojekter vedr. Letbanen på 195 mio. kr. Herudover er der indregnet oprensning af Højland Sø med 6 mio. kr.
- 2) Dette beløb vedrører primært tilbagebetaling af overdækning fra tidligere år. Overdækning er, når Novafos i et år har krævet for meget op hos kundene iht. den økonomiske rammeregulering, så skal beløbet tilbagebetales 2 år efter.
- 3) Dette beløb er nettoeffekten af øvrige forhold herunder prisfremskrivning, effektivisering, ændring i vejbidragsbetaling og ændring i taksten vedr. forskellen i solgt vandmængde.
- 4) I taksten er indregnet afskrivning vedr. ledningsarbejde i forbindelse med Letbanen på 28 mio. kr.
- 5) Dette beløb vedrører primært tilbagebetaling af overdækning fra tidligere år. Overdækning er, når Novafos i et år har krævet for meget op hos kundene iht. den økonomiske rammeregulering, så skal beløbet tilbagebetales 2 år efter.

Klima- og Miljøudvalget indstiller,

1. at vand- og spildevandstakster for 2023 legalitetsgodkendes.

Økonomiudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Der var afbud fra Serdal Benli.

Relateret behandling

Klima- og Miljøudvalget 05.01.2023, punkt 1

Økonomiudvalget 07.02.2023, punkt 2

Bilag

Bilag 7: Budget 2023 - Novafos Spildevand Gladsaxe 1.0

Bilag 6: Budget 2023 - Novafos Vand Gladsaxe 1.0

Bilag 5: Statusmeddelelse 2023 - Novafos Spildevand Gladsaxe 1.0

Bilag 4: Afgørelse 2023 - Novafos Vand Gladsaxe 1.0

Bilag 3: Gebyrblad 2023 - Novafos 1.0

Bilag 2: Takstblad 2023 - Gladsaxe 1.0

Bilag 1: Godkendelsesnotat for vand og spildevand til Gladsaxe Kommune 2023 1.0

Punkt 8: Godkendelse af projektforslag for fjernvarmeudbygning i I/S Vestforbrændings forsyningsområde

22-4-13.03.18-P00

Beslutning

Tiltrådt.

Lars Abel deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Resume

31.10.2022, punkt 2 godkendte Klima- og Miljøudvalget høring af projektforslag fra I/S Vestforbrænding, der omfattede udbygning af fjernvarme til områder i Vibevænget, Stengårdskvarteret, Bagsværd og Kongshvile i Gladsaxe Kommune. Projektforslaget omfatter fjernvarme til omtrent 3.000 potentielle kunder med et varmebehov på cirka 65.000 MWh og blev sendt i fire ugers høring hos høringsberettigede parter.

I høringsperioden 01.11.2022 til 29.11.2022 kom der ikke nogen kommentarer til projektforslaget fra høringsberettigede parter, og projektforslaget fremlægges i denne sag til endelig godkendelse.

Med projektforslagets forudsætninger udviser projektet en positiv samfundsøkonomi, og Gladsaxe Kommune skal på denne baggrund træffe afgørelse om godkendelse af projektforslaget. Såfremt forslaget godkendes, forventes udbygningen at kunne gennemføres inden udgangen af 2027.

Baggrund

I/S Vestforbrænding har udarbejdet Varmeplan 2030, der skal udrulle fjernvarme til 30.000 potentielle kunder i selskabets ejerkommuner. Varmeplanen omfatter blandt andet 4.000 kunder i Gladsaxe Kommune, som selskabet forventer at kunne tilbyde fjernvarme frem mod 2030.

Gladsaxe Kommune har modtaget projektforslag fra I/S Vestforbrænding, der omfatter omtrent 3.000 potentielle kunder med et varmebehov på cirka 65.000 MWh. Projektforslaget udspringer af Varmeplan 2030 og beskriver den første af to etaper af selskabets planlagte udbygning i Gladsaxe Kommune. Dette projektforslag omhandler fjernvarmeudbygning til områder i Vibevænget, Stengårdskvarteret, Bagsværd og Kongshvile, og forventes at kunne gennemføres i 2024-2027, såfremt projektforslaget godkendes af Byrådet. Projektforslaget er vedlagt, bilag 1, og beskrevet i notat, bilag 2. Kort over udbygningsområder er vedlagt, bilag 3. Bilag 4 indeholder beregningsforudsætninger for det samlede projektforslag, primært til brug for de høringsberettigede. Afgørelse efter Miljøvurderingsloven er vedlagt, bilag 5, og bilag 6 indeholder notat fra I/S Vestforbrænding om den videre proces med etablering af yderligere varmeproduktionsanlæg i projektforslagets anlægsperiode.

Projektforslaget har været i fire ugers høring hos høringsberettigede parter og fremlægges i denne sag til endelig godkendelse. Gladsaxe Kommune skal træffe afgørelse om godkendelse af projektforslaget i henhold til Varmeforsyningsloven og Projektbekendtgørelsen. Gladsaxe Kommune skal efter projektbekendtgørelsen sikre, at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

Projektforslagets omfang

Projektforslaget omhandler ledningsinfrastruktur og fjernvarmeanheder i bygningerne, der sikrer distribuering af fjernvarme til kunderne. Mulige produktionsenheder, der skal forsyne det øgede varmebehov, indgår dermed ikke i projektforslaget. Der er dog afsat penge til produktionsenheder i de økonomiske analyser i projektforslaget for at give et retvisende billede af udbygningens omfang, men de egentlige anlæg vil have separate ansøgninger.

Projektforslaget sammenligner fjernvarme med eldrevne varmepumper i overensstemmelse med Byrådets beslutning 28.04.2021, punkt 11, om at der ved udarbejdelse af nye projektforslag alene belyses mulighed for fremtidig grøn varmeforsyning i form af enten fjernvarme eller individuel grøn varmeforsyning.

Projektforslaget er, som Projektbekendtgørelsen foreskriver, baseret på Energistyrelsens seneste beregningsforudsætninger, der blev offentliggjort 28.02.2022. Det betyder, at konsekvenserne af den seneste udvikling på energimarkedet med stigende energipriser og knaphed på materialer og entreprenører ikke er medtaget i projektet.

Investeringsbehov

Der er regnet med følgende investeringsbehov i projektforslaget:

Investeringer i projektforslag ekskl. moms	Mio.kr.
Distributionsnet	221
Stikledninger	123
5 MW elkedel	5
10 MW elkedel	10
Øvrig spidslast	7
Ekstra investeringer i ledningsnet	16
Kundeinstallationer	9
Afpropning af gasstik	0
Kundeanlæg	108
I alt	499

I/S Vestforbrænding finansierer i alt 358 mio. kr. af investeringen, og fjernvarmekunderne finansierer 142 mio. kr. via henholdsvis stiklednings- og anlægsbidrag samt abonnementsordningen. Kundeinvesteringer i fjernvarmeunits planlægges i høj grad finansieret over en abonnementsordning, hvor kunden betaler en årlig afgift på 3.500 kr. for installation og vedligehold af fjernvarmeunit.

Projektforslaget er vurderet op imod et scenarie med individuelle varmepumper, som vurderes at kræve en samlet investering på 391 mio. kr. Disse varmepumper beregnes til at have en gennemsnitlig levetid på 15 år jævnfør Energistyrelsens standardkatalog. Til sammenligning regnes med en levetid på 25-30 år for en fjernvarmeinstallation, ligeledes jf standardkataloget. Det bemærkes dog, at den reelle levetid for selve hovedstrukturen i fjernvarmenettet reelt forventes at udgøre mindst 60 år. Levetiden forlænges yderligere i takt med, at kundernes behov for temperatur sænkes, og ifølge projektforslaget er det realistisk med en levetid på op til 100 år på hovedstrukturen, såfremt temperaturen i nettet sænkes.

Høringsberettede parter

Byrådet skal underrette berørte forsyningsselskaber, varmeproducenter, elnetselskaber og kommuner samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut om projektforslaget med henblik på eventuelle bemærkninger.

Udbygningen vil påvirke forsyningsselskaber på forskellig vis, hvorfor projektforslaget har været i høring hos Evida (gasdistribution), Radius (eldistribution) og Centralkommunernes Transmissionsselskab (fjernvarmedistribution). Derudover blev projektforslaget sendt i høring hos Furesø Kommune, da kommunen har et tilstødende forsyningsområde, som I/S Vestforbrænding også planlægger at forsyne med fjernvarme. Der er som udgangspunkt ingen grundejere, der pålægges at afgive areal i forbindelse med udbygningen.

I høringsperioden 01.11.2022 til 29.11.2022 er der ikke kommet nogen bemærkninger fra de høringsberettede parter.

Plan for øget varmeproduktion

I/S Vestforbrænding blev i høringsperioden anmodet om at udarbejde et notat, der beskriver den videre proces med etablering af yderligere varmeproduktionsanlæg i projektforslagets anlægsperiode. Notat er vedlagt denne sag, bilag 6.

Det maksimale varmebehov på den koldeste dag (-12 grader) er i dette projektforslag beregnet til 25 MW. Behovet vil blive dækket med 11 MW grundlast fra det eksisterende varmesystem. Derudover er det i projektforslaget forudsat, at der etableres to elkedler med en samlet kapacitet på 15 MW. I tillæg til den øgede kapacitet, ønsker I/S Vestforbrænding at placere en akkumulatortank i Gladsaxe Kommune for at kunne sikre en optimal drift af elkedlerne, så disse primært bruges, når der er grøn overskudsenergi. Der er endnu ikke afklaring omkring størrelsen på akkumulatortanken.

I løbet af første halvdel af 2023 vil I/S Vestforbrænding sammen med Gladsaxe Kommune arbejde på at fastlægge egnede placeringer til de tre nye produktions- og varmelager-anlæg i kommunen. Placeringerne vil bero på en konkret vurdering

af, i hvilken grad anlæggene kan rummes indenfor gældende lokalplanlægning, og vil kræve yderligere afklaring omkring anlæggenes påvirkning på det bestående miljø.

Miljømæssige konsekvenser

Såvel fjernvarme- som varmepumpescenariet giver anledning til reduktion af CO₂ i forhold til de nuværende energikilder, som hovedsageligt består af fossil naturgas og olie. Projektforslaget, såvel som det alternative scenarie med individuelle varmepumper, giver en CO₂ reduktion på omtrent 11.000 tons per år, hvilket svarer til en reduktion på omtrent 3,5 procent af udledningen i Gladsaxe Kommune.

I/S Vestforbrænding har sendt en ansøgning efter Miljøvurderingsloven, og By- og Miljøforvaltningen har foretaget en konkret vurdering af krav om miljøvurdering og har truffet afgørelse om, at selskabets udbygning af fjernvarme kan ske uden yderligere miljøvurdering efter miljøvurderingsloven. Afgørelsen er truffet efter § 21 i Bekendtgørelse nr. 1976 af 27.10.2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) og er vedhæftet denne sag, bilag 5.

Samfundsøkonomi

De samfundsøkonomiske beregninger er baseret på Energistyrelsens forudsætninger af februar 2022 og forudsætninger for diskonteringsrente mv. fra Finansministeriets nøgletalskatalog.

Beregningen af projektforslagets samfundsøkonomi viser, at fjernvarmeudbygningen har en samfundsøkonomisk gevinst på 88 mio. kr. i forhold til et alternativ med individuelle varmepumper. Beregningen er konkretiseret i bilag 2.

Selskabsøkonomi

Projektforslaget viser, at fjernvarmeudbygningen har en selskabsøkonomisk nutidsgevinst på 29 mio. kr. Projektets positive selskabsøkonomi er båret af indtægter fra varmesalget og tilslutningsafgifter. Nye fjernvarmekunder vil blive tilbudt den samme takst som eksisterende kunder.

Brugerøkonomi

Projektforslaget viser, at fjernvarmeudbygningen har en gennemsnitlig besparelse det første år på 22% i forhold til en ny varmepumpe. Her tages der udgangspunkt i typisk forbrugerpris på el og gas, der var gældende i 2021 før energikrisen. Fjernvarmepriserne er fastsat for 2022 og er I/S Vestforbrændings aktuelle priser.

I/S Vestforbrænding sælger varmen til nye kunder i projektforslagets område til samme pris som til de øvrige kunder, der forsynes af I/S Vestforbrænding. Der er ikke lagt op til takststigninger, da der er tale om et selskabsøkonomisk overskud for projektforslaget.

I dag tilbyder I/S Vestforbrænding alle kunder med et varmebehov på over 40 MWh/år, der konverteres fra individuel forsyning til fjernvarme, at konvertere uden udgifter. Kunder med varmebehov under 40 MWh/år skal som udgangspunkt betale et stikledningsgebyr samt etablere og betale for kundeinstallationen.

I/S Vestforbrænding vil indføre en fastprisstruktur for at etablere stikledninger til småkunder på 28.000 kr. ekskl. moms. I kampagneområder, umiddelbart før udbygningen af fjernvarme, vil man dog nedsætte prisen til 12.000 kr. ekskl. moms for at øge tilslutningsprocenten så meget som muligt.

I/S Vestforbrænding planlægger at tilbyde fjernvarme på abonnement for alle kunder, hvor selskabet ejer og driver fjernvarmeanheden i hjemmet mod betaling. Derudover overvejer selskabet at indføre motivationstarif, der giver kunderne incitament til at effektivisere og sænke returtemperaturen til fordel for den samlede forsyning.

I nedenstående tabel ses brugerøkonomien for udvalgte kunder i eksisterende bebyggelse, hvor en fjernvarmeløsning fra I/S Vestforbrænding sammenlignes med en ny varmepumpe og naturgas.

	Større kunde	Mellem kunde	Lille kunde
Areal (m2)	1.000	130	120
Varmebehov (MWh/år)	100	16	11
I/S Vestforbrænding (kr./år)	66.414	10.361	7.173
I/S Vestforbrænding inkl. brugeromkostninger (kr./år)	67.539	14.158	10.940

Individuel varmepumpe (kr./år)	97.490	17.410	15.546
Naturgas (kr./år)	77.555	15.969	12.791

Af tabellen fremgår det, at I/S Vestforbrændings fjernvarmepris er konkurrencedygtig for alle de viste kundekategorier.

Det skal bemærkes, at i Gladsaxe Kommune regnes en lille kunde typisk for 70 m² med et forbrug på ca. 9 MWh/år, og at den lille kunde i projektforslaget må anses at være tættere på en typisk mellemkunde i Gladsaxe Kommune. Da projektforslaget hovedsageligt omfatter villakvarterer, forventes beregningerne alligevel at give et retvisende billede for det kundesegment, der udbygges til.

Følsomhedsanalyse

Der er lavet en følsomhedsanalyse for ændrede forudsætninger i projektforslaget. Beregningerne for de mest betydende forudsætninger listes i nedenstående:

- Investering i fjernvarmenet og stik stiger med 20 procent
- Investering i små varmepumper stiger med 20 procent
- Virkningsgraden for små varmepumper stiger 20 procent fra 2,85 til 3,42
- Alle elpriser stiger 20 procent
- Alle gaspriser stiger 20 procent
- Sluttilslutningen reduceres med 20 procent
- Den økonomiske levetid af fjernvarmenettet reduceres med 20 procent fra 60 til 48 år.

Følsomhedsanalysen viser, at projektet er særlig følsomt overfor en stigning i anlægspriserne. En fordyrelse af projektets investeringer vil påvirke den endelige varmepris. Eksempelvis vil en prisstigning på 20 procent for projektforslaget betyde en årlig meromkostning for kunderne. Da det er besluttet at have ens varmepris for nye og eksisterende kunder i det samlede varmenet, vil en prisstigning på 20 procent for etablering i Gladsaxe Kommune dog kun betyde en merpris i omegnen af 80 kr./år for kunder med et standardhus på 130 m². Tilsvarende vil prisstigninger i de øvrige kommuner, hvor I/S Vestforbrænding udbygger, også kunne påvirke fjernvarmeprisen for gladsaxeborgere.

Projektforslaget er, som Projektbekendtgørelsen foreskriver, baseret på Energistyrelsens seneste beregningsforudsætninger, der blev offentliggjort 28.02.2022. Det betyder, at konsekvenserne af de stigende energipriser samt knaphed på materialer og entreprenører ikke er medtaget i projektet. Den seneste udvikling i energisektoren kan ikke på nuværende tidspunkt rummes indenfor beregningerne i følsomhedsanalysen, hvor der blandt andet ses stigninger i anlægsomkostninger på mere end de 20 procent, som er forudsætningen i analysen. Udviklingen er behæftet med stor usikkerhed, hvorfor anlægsprojektets reelle økonomi vil blive fastsat i forbindelse med indhentning af entreprenørbud.

Udviklingen i energisektoren påvirker alle varmeløsninger således, at den relative omkostning mellem de forskellige forsyningsformer forventes at forblive tilnærmelsesvist den samme, når prisen stiger. Derfor anses projektforslaget stadig som samfundsøkonomisk fordelagtigt sammenlignet med referencen med individuelle varmepumper.

Overordnet set kan det ud fra analysen konkluderes, at der er tale om et robust projektforslag.

Tidsplan og videre proces

I/S Vestforbrænding har færdiggjort udbuddet, der har været offentligt på EU's hjemmeside siden start januar 2023. I udbuddet er der indarbejdet et forbehold om, at udbuddet stopper, hvis kommunen ikke godkender projektforslaget.

Såfremt forslaget godkendes, forventes udbygningen at kunne gennemføres inden udgangen af 2027.

Klima- og Miljøudvalget indstiller,

1. at projektforslaget fra I/S Vestforbrænding for udbygning med fjernvarme til Vibevænget, Stengårdskvarteret, Bagsværd og Kongshvile i Gladsaxe Kommune godkendes.

Økonomiudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Lars Abel deltog ikke i sagens behandling.

Der var afbud fra Serdal Benli.

Relateret behandling

Klima- og Miljøudvalget 31.10.2022, punkt 2

Klima- og Miljøudvalget 30.01.2023, punkt 1

Økonomiudvalget 07.02.2023, punkt 3

Bilag

Bilag 1: Projektforslag

Bilag 2: Notat om projektforslag

Bilag 3: Kort over udbygningsområder

Bilag 4: Gladsaxe Kommune beregninger

Bilag 5: Afgørelse om ikke VVM-pligt for Vestforbrændings projektforslag

Bilag 6: Notat om produktionsanlæg (revideret)

Punkt 9: Endelig godkendelse af indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, 2023-2026

21-3-13.02.08-P00

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Resumé

Forslag til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026 har været i 12 ugers offentlig høring fra 12.09.2022 til og med 06.12.2022. Der er kommet syv høringssvar. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i indsatsplanen udover mindre redaktionelle ændringer. Indsatsplanen forelægges her til endelig godkendelse.

Baggrund

Drikkevandsressourcer i Gladsaxe Kommune

Den nye indsatsplan afløser den gældende Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2017-2020. Begge planer dækker hele Gladsaxe Kommune, da stort set hele kommunen er indvindingsopland til almen vandforsyning i enten Gladsaxe Kommune eller nabokommuner.

Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse

Indsatsplanen fastlægger mål for kommunens forvaltning af grundvandsressourcen. Planen anvendes som redskab til planlægning og prioritering af de kommunale midler, som er afsat til grundvandsbeskyttelse.

Offentlig høring

Klima- og Miljøudvalget besluttede 05.09.2022, punkt 2, at sende forslag til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026 i 12 ugers offentlig høring. Høringen blev annonceret på kommunens hjemmeside, og ved at sende mail direkte til de eksterne parter, der har været involveret i udarbejdelsen af planen. De eksterne parter kaldes koordinationsforum og er sammensat af repræsentanter fra Gentofte, Lyngby-Taarbæk, Herlev, Frederiksberg og Københavns kommuner, Novafos, HOFOR, Danmarks Naturfredningsforening og Region Hovedstaden.

Høringsperioden sluttede 06.12.2022. By- og Miljøforvaltningen har modtaget syv høringssvar fra:

1. Københavns Kommune
2. Miljøstyrelsen
3. Bagsværd Grundejerforening
4. Sammenslutningen af grundejerforeninger i Gladsaxe Kommune
5. HOFOR
6. Region Hovedstaden
7. Novafos

Som det ses, er høringssvarene fra andre myndigheder, forsyningsselskaber og grundejerforeninger. De kan læses i deres helhed i bilag 1. I det følgende refereres der til høringssvarene ved at angive deres nummer (1 til 7).

I bilag 2 er høringssvarene gengivet i kort form sammen med forvaltningens bemærkninger.

De parter, der har indgivet et høringssvar, vil efter behandlingen i Byrådet få en tilbagemelding fra forvaltningen med svar på deres høringssvar.

Høringssvarenes fokus og forvaltningens kommentarer

De fleste høringssvar henviser til meget konkrete formuleringer eller figurer i indsatsplanen. By- og Miljøforvaltningen har i det nedenstående kategoriseret de væsentligste bemærkninger i temaerne; generelle bemærkninger, konkrete indsatser, vandkvalitet, regionens prioritering af indsatser i Gladsaxe Kommune, inddragelse af borgere og de private arealer i grundvandsbeskyttelsen samt andet.

Først gennemgås høringssvarenes fokus og dernæst følger forvaltningens bemærkninger.

Af de syv indkomne høringssvar har tre høringsparter (1, 2 og 7) ingen bemærkninger til planen.

Generelle bemærkninger

Der er generelt positive tilkendegivelser omkring planen og dens indhold fra de to høringssvar, der repræsenterer grundejerforeninger (3 og 4). Dog bemærkes det, at nogle figurer er svære at overskue, og at farvekoderne er svære at skelne.

Et høringssvar bemærker, at det afsatte kommunale beløb er meget beskedent (3).

Forvaltningens kommentarer: Generelle bemærkninger

I forhold til bemærkninger om, at nogle figurer er svære at overskue, og farvekoderne er svære at skelne, er figur 3.2 udskiftet med en version i en højere opløsning. Derudover skal man være opmærksom på, at planen indeholder store mængder faglige data, der anvendes i forbindelse med kommunens sagsbehandling.

I forhold til bemærkningen om det beløb, der er afsat til indsatser i indsatsplanen, skal det bemærkes, at det er forsyningerne og regionerne, der er de største bidragsydere i forhold til grundvandsbeskyttelsen. Et eksempel på dette er forsyningernes store kampagner. Et andet er regionernes systematiske undersøgelser og oprensninger af jord- og grundvandsforureninger, der blandt andet kan true grundvandet.

Det vurderes, at de indsatser forvaltningen har prioriteret at igangsætte i planperioden, bidrager med konkret værdi for kommunen. Det kan for eksempel være øget erfaringsudveksling mellem kommuner og forsyninger samt samarbejde med uddannelsesinstitutioner om studenterprojekter med fokus på grundvandsforurening og drikkevand.

Konkrete indsatser

Et høringssvar indeholder bemærkninger om, at nogle af de indsatser, der lægges op til at lade udgå, ikke bør udgå (5).

Forvaltningens bemærkninger: Konkrete indsatser

Den tidligere indsatsplan indeholdt blandt andet en række indsatser, som andre myndigheder var ansvarlige for, eller som havde karakter af udvikling af almindelig sags- og myndighedsbehandling. Dette er taget ud af planen, så der i højere grad fokuseres på indsatser, som Gladsaxe Kommune selv kan sikre gennemført, og som ligger ud over den almindelige sagsbehandling, som selvfølgelig stadig pågår.

Vandkvalitet

Et høringssvar beskriver, at de følger udviklingen i vandkvalitet på Bagsværd Vandværk, men ikke tror det er muligt at afvikle den avancerede vandbehandling på vandværket, når den eksisterende tilladelse udløber. Derudover følger de spændt det igangværende forsøg med rensning for DMS på Bagsværd Vandværk og håber, at dette implementeres som en permanent renseteknologi (3).

Et høringssvar anfører, at kloridbelastningen fra vejsaltning må kunne mindskes ved at anvende grus i stedet (3).

Et høringssvar spørger til, hvordan analyseprogrammer sammensættes. Herunder hvordan DMS i drikkevandet kunne komme som sådan en overraskelse (4).

Et høringssvar bemærker, at der ikke står noget om indsatser i forhold til utætte kloakker (3).

Et høringssvar bemærker, at indsatsen i BIOFOS-regi, der omhandler kildeopsporing af udvalgte fokusstoffer, herunder PFAS-forbindelser, er god. Det bemærkes yderligere, at det vil være relevant at undersøge overfladevandskanaler som spredningsveje, blandt andet af PFAS (5).

Forvaltningens bemærkninger: Vandkvalitet

I forhold til udviklingen i vandkvalitet ved Bagsværd Vandværk, og hvorvidt det er muligt at afvikle den avancerede vandbehandling på vandværket, når den eksisterende tilladelse udløber 31.12.2026, så følger både Gladsaxe Kommune og Novafos udviklingen i vandkvalitet nøje.

Indholdet af de stoffer, som den avancerede vandbehandling renses for, har de seneste år ligget meget stabilt og tæt på drikkevandskvalitetskriterierne. Det er derfor ikke udelukket, at det indenfor de kommende år vil være muligt at stoppe den avancerede vandbehandling på Bagsværd Vandværk. På nuværende tidspunkt er der dog ikke planer om at afvikle den avancerede vandbehandling på vandværket.

I forhold til DMS kan det oplyses, at indholdet i drikkevandet igen er faldet til et tilfredsstillende niveau, efter at der er gennemført forskellige tiltag. Det forventes derfor, at det ikke vil blive relevant at etablere permanent rensning for DMS på Bagsværd Vandværk.

Anvendelsen af grus kan medføre nogle praktiske udfordringer. En af udfordringerne er, at grus relativt hurtigt køres af vejbanen, hvorfor det ikke er effektivt lige så længe som vejsalt. Samtidig ender det udlagte grus i vejbrøndene, der så

skal tømmes og vedligeholdes meget hyppigere end ved brug af vejsalt. I de senere år har kommunen udført vinterbekæmpelse med et alternativ til vejsalt på udvalgte strækninger. Produktet, kaldet kaliumformiat, er valgt, da det er skånsomt overfor beplantning og samtidig ikke indeholder klorid. Forsøget viser, at kaliumformiat fungerer udmærket, men at prisen er væsentligt højere end for vejsalt. Derfor anvendes produktet kun på udvalgte strækninger. Derudover er det drikkevand, der indvindes i Gladsaxe Kommune, ikke væsentligt påvirket af klorid, og der ses ikke en stigende tendens. Det er dog et af de stoffer, hvor udviklingen følges nøje.

Der er i indsatsplanen ingen indsatser i forhold til utætte kloakker. Dog er en af de aktiviteter, der er fastlagt med Spildevandplan 2021, at der løbende foretages tilstandsvurderinger af afløbssystemet. Formålet med dette er at sikre, at der ikke opstår miljømæssige problemer fra utætte kloakker. Derudover udfører forsyningsselskabet Novafos løbende kloakinspektioner for at undersøge ledningernes tilstand.

Analyseprogrammerne for drikkevandsforsyninger udarbejdes af kommunen i samarbejde med forsyningsselskaberne. Analyseprogrammerne skal udarbejdes i overensstemmelse med bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandværker. Der er en lang række obligatoriske stoffer, der skal analyseres for, som ud fra en konkret vurdering skal suppleres med analyse for yderligere relevante stoffer. Listen over stoffer, der skal analyseres for, udarbejdes af Miljøstyrelsen, på baggrund af oplysninger om blandt andet anvendelsesperiode for et stof, mængde af stof der er anvendt, stoffets opførsel i naturen med videre. Lige præcis i forhold til DMS var registret over de anvendte mængder ikke korrekt opgjort. Dette var årsagen til, at det var overraskende, da stoffet blev fundet i grundvandet.

Indsatsen omkring kildesporing af blandt andet PFAS, omhandler særlige brancher, eller virksomhedstyper, som kommunerne regulerer med miljøgodkendelser og spildevandstilladelser. Når forvaltningen udarbejder godkendelser og spildevandstilladelser, er der mulighed for at fastsætte grænseværdier og dermed være med til at mindske afledning af PFAS-holdigt spildevand til kloak. Det er derfor ikke formålet med denne indsats at afdække indholdet af PFAS i overfladevand generelt.

Forvaltningen er dog meget opmærksom på problematikken omkring PFAS og inddrager i stigende grad analyser for disse stoffer i forbindelse med klimatilpasningsprojekter og projekter i naturområder. I den forbindelse har forvaltningen igangsat undersøgelser af PFAS i udvalgte overfladevande i kommunen.

Regionens prioritering af indsatser i Gladsaxe Kommune

Et høringssvar efterspørger en tidshorisont på, hvor længe regionens afværgeanlæg skal drives, samt at få indblik i hvor mange, flere der skal oprettes. Forvaltningen anmodes om at arbejde for, at regionen prioriterer indsatser, særligt i Bagsværd (3).

Forvaltningens bemærkninger: Regionens prioritering af indsatser i Gladsaxe Kommune

Opgaven med at kortlægge og oprense forurenede grunde er placeret i regionerne. Region Hovedstaden har fem aktive afværgeanlæg til grundvand i Gladsaxe Kommune. Afværgeanlæggene pumper det forurenede grundvand op, renser det, og pumper det derefter til recipient eller tilbage til grundvandet. Der er ikke lavet overslag på, hvor længe afværgeanlæggene skal drives. Der er derimod opsat kriterier for, hvilke forureningsniveauer man skal ned på i grundvandet, før anlæggene kan stoppes. Ca. hvert 4. år vurderer regionen anlæggenes effekt i forhold til de forureninger, de renser for.

I Region Hovedstaden prioriteres indsatsen i overensstemmelse med deres strategi, der er vedtaget af Regionsrådet. Strategien kaldes "Vejen til ren jord og rent vand II". I denne strategi ligger Gladsaxe Kommune desværre udenfor det areal, regionen p.t. prioriterer til grundvandsbeskyttende indsatser. Det vil sige, at regionen ikke har aktuelle planer om at oprette flere afværgeanlæg i Gladsaxe Kommune. Forvaltningen i Gladsaxe Kommune har et godt samarbejde med regionen og gør en stor indsats for at få regionen til at prioritere indsatser i Gladsaxe Kommune, herunder Bagsværd. Dette gøres blandt andet ved at dele ny viden med dem, så denne kan indgå i deres løbende prioritering.

Inddragelse af borgere og de private arealer i grundvandsbeskyttelsen

Det påpeges, at koordinationsforum også bør have repræsentanter fra Sammenslutningen af grundejerforeninger i Gladsaxe Kommune, da de råder over et stort areal i kommunen (3). I forlængelse heraf efterlyses oplysninger til de borgere, der bor indenfor et særligt grundvandsopland (3 og 4) samt øget fokus på at begrænse brugen af pesticider i private haver, for eksempel ved udbredelse af kampagnen "Vild med vilje" (3).

Forvaltningens bemærkninger: Inddragelse af borgere og de private arealer i grundvandsbeskyttelsen

Koordinationsforum er et rådgivende organ, der bistår kommunen i forbindelse med selve udarbejdelsen af planen. Forvaltningen er enig i, at det vil være relevant at samarbejde med repræsentanter fra Sammenslutningen af grundejerforeninger i Gladsaxe Kommune, hvorfor forvaltningen vil sikre, at Sammenslutningen for grundejerforeninger i Gladsaxe Kommune inviteres til at deltage i koordinationsforum i forbindelse med næste revision af indsatsplanen samt i forbindelse med relevante aktiviteter i indeværende planperiode.

Med hensyn til oplysninger til de borgere der bor indenfor et særligt grundvandsopland, samt øget fokus på at begrænse brugen af pesticider i private haver, blev der i 2015 gennemført en informationskampagne. Her fik beboere i BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) et brev med oplysninger om, at de bor indenfor BNBO. Samtidig blev der midlertidigt sat skilte op, der markerede, at man bevægede sig ind i BNBO. Der er i indsatsplanen lagt op til at gennemføre kampagner i samarbejde med andre aktører, herunder nabokommuner og forsyningsselskaber. Seneste større kampagne, der bragte fokus på pesticidforbrug i private haver, var kampagnen ”Rent vand til møgungerne”, der var udarbejdet af Novafos blandt andet i samarbejde med HOFOR. Forvaltningen vil i planperioden vurdere, om det er relevant igen at gennemføre en informationskampagne målrettet borgere, der bor i særlige grundvandsområder. I dag tilbyder Gladsaxe Kommune råd og vejledning i forbindelse med ”Vild med vilje”, og på Grønt Idécenters hjemmeside findes desuden gode råd om at holde have i balance med naturen.

Andet

Et høringssvar spørger til, om der tages højde for grundvandsniveau, når der etableres og lukkes indvindings- og afværgeboringer (4).

I høringssvaret fra Region Hovedstaden (6) angives helt konkrete præciseringer af oplysninger om status på boringer på en forurennet lokalitet, hvor de har haft aktiviteter.

Forvaltningens bemærkninger: Andet

Når en kommune meddeler en ny indvindingstilladelse til et forsyningsselskab, får forsyningsselskabet en ret til at udnytte grundvandsressourcen. I tilladelsesprocessen bliver der foretaget grundige vurderinger af indvindingens miljømæssige påvirkninger af nærområdet, herunder også påvirkning af andre vandforekomster.

Indvindingstilladelsen er en ret til at udnytte ressourcen, men det er ikke en pligt. Forsyningerne kan til enhver tid stoppe en indvinding, hvis den ikke længere er interessant eller rentabel for dem. Det samme gælder for regionernes afværgeanlæg.

Regionens præciseringer omkring status på specifikke boringer er taget til efterretning, og teksten i planen er rettet.

Endelig vedtagelse af Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026

Høringssvarene giver ikke anledning til at ændre indholdsmæssigt i Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026. Forslag til endelige Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026 med små redaktionelle korrektioner i forhold til høringssudgaven, er vedlagt som bilag 3.

Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026 bliver efter vedtagelse lagt på kommunens hjemmeside.

Indsatserne i indsatsplanen udføres af forvaltningen i samarbejde med andre myndigheder, nabokommuner og forsyningsselskaber.

Klima- og Miljøudvalget indstiller,

1. at forslag til endelig Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026 vedtages.

Økonomiudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Der var afbud fra Serdal Benli.

Relateret behandling

Klima- og Miljøudvalget 05.09.2022, punkt 2

Klima- og Miljøudvalget 25.05.2022, punkt 3

Klima- og Miljøudvalget 30.01.2023, punkt 2

Økonomiudvalget 07.02.2023, punkt 4

Bilag

Bilag 1: Samlede høringssvar til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023 - 2026

Bilag 2: Kommenterede høringssvar til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse 2023-2026

Bilag 3: Forslag til endelig indsatsplan

Punkt 10: Christianehøjs låneoptag til bygningsrenovering

22-1-27.54.08-000

Adresse

Dagcentret Christianehøj, Christianehøj 193-195, 2860 Søborg

Beslutning

Tiltrådt.

Sagsfremstilling

Resumé

Christianehøj er et selvejende aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 og har ca. 112 brugere tilknyttet. Dagcenter Christianehøj ønsker at iværksætte et bygningsrenoveringsprojekt, som indebærer at de skal optage et lån. Ifølge driftsoverenskomstens § 12 skal Gladsaxe Kommune godkende enhver låneoptagelse på tilbuddet. Forvaltningen vurderer, at renoveringsprojektet, som er i perioden 2023-2028, kan prioriteres inden for Gladsaxe Kommunes anlægs- og låneramme.

Sagen forelægges Psykiatri- og Handicapudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet til godkendelse.

Renoveringsbehovet og borgerne

Christianehøjs bygning er på 1.271 m². Den er bygget i 1973, ombygget i 1992 og siden er der ikke sket væsentlige ændringer. Christianehøj har rekvireret en vedligeholdelsesrapport, som gennemgår en række af bygningens renoveringsbehov herunder især udskiftning af tag og vinduer til en skønnet pris af 2,35 mio. kr. Både klima- og komfortargumenter taler for gennemførelse af en renovering. En nærmere beskrivelse af renoveringsbehovet er vedlagt som Bilag 1.

Energi-økonomi og klimaeffekt

Christianehøj forventer at få indlagt fjernvarme som erstatning for gasfyr i første kvartal 2023, hvilket sammen med de stabile energipriser bidrager til, at de energiøkonomiske gevinster er vanskelige at vurdere. Christianehøj skønner alligevel, at de energiøkonomiske gevinster over 30 år vil svare til en tredjedel af investeringen.

Økonomi

Finansieringen af renoveringsprojektet foreslås at ske gennem en kombination af anvendelse af driftsoverskud og låneoptagelse. Christianehøj forventer i 2022 et driftsoverskud i størrelsesordenen på 0,5 mio. kr., som indgår i finansieringen af renoveringen.

Den resterende del af udgiftsbehovet - svarende til 2,0 mio. kr. - vil Christianehøj have mulighed for at låne som et realkreditlån. Ifølge driftsoverenskomstens § 12 skal Gladsaxe Kommune godkende enhver låneoptagelse.

Christianehøj er som nævnt et selvejende tilbud, som Gladsaxe Kommune har driftsoverenskomst med, og lånet optages af Christianehøj. Omkostningerne til lånet vil indgå i tilbuddets drift, som finansieres fuldt ud af takstbetalinger fra de visiterende hjemkommuner. Da godt halvdelen af tilbuddets borgere er fra Gladsaxe Kommune, betyder det, at en stor del af omkostningerne til renoveringen i sidste ende vil blive afholdt af Gladsaxe Kommune.

Hvis lånets rente bliver på 3,0 effektive procent og afdrages over 30 år, vil gennemsnitsudgiften til lånet være på ca. 100.000 kr. årligt, som altså vil resultere i en takststigning. De energiøkonomiske gevinster af renoveringsprojektet vil kunne modvirke en del af denne takststigning. Gladsaxe Kommunes merudgift til køb af pladser på Christianehøj, svarende til ca. 50.000 kr. årligt, vil blive afholdt over Psykiatri- og Handicapudvalgets købsbudget til voksne med særlige behov.

Tidsplan

Christianehøj har oplyst, at projektet starter i medio 2023 og forventes færdiggjort i 2028.

Psykiatri- og Handicapudvalget indstiller,

1. at Christianehøjs lånoptag godkendes.

Økonomiudvalget anbefaler indstillingen fra Psykiatri- og Handicapudvalget.

Der var afbud fra Serdal Benli.

Relateret behandling

Psykiatri- og Handicapudvalget 01.02.2023, punkt 1

Økonomiudvalget 07.02.2023, punkt 5

Bilag

Bilag 1: Christianehøjs oplæg om renovering (003)

Punkt 11: Nyt bibliotek i Værebros Park, Børne- og Undervisningsudvalget

22-44-00.01.10-P35

Beslutning

Ad. 1. at:

For: 17 (A, B, F, Ø, LG)

Imod: 8 (GSK, O, C, V)

Tiltrådt.

Lars Abel stemte imod, idet GSK støtter, at der forsat skal være et bibliotekstilbud i Værebros Park (evt. Model 1).

Såfremt der i fremtiden skal etableres et egentligt kulturhus, ønskes dette placeret i bydelscenter Bagsværd i tilknytning til Bibliografen, jfr. tidligere projektskitse. Bagsværds centrum skal ikke flyttes til Værebros Park.

C, V og O stemte imod med henvisning til følgende protokollat:

”Venstre, Dansk Folkeparti og Konservative stemmer imod indstillingen om et stort kulturhus i Værebros Park, da behovet og placeringen ikke er undersøgt tilstrækkeligt, og at borgerne i hele Bagsværd bør inddrages, før man kan træffe en beslutning om et nyt kulturhus, ligesom konsekvenserne for Bibliografen ikke er tydelige.”

Ad 2. at, Økonomiudvalget:

Flyttet til punkt 12, Nyt bibliotek i Værebros Park, Kulturudvalget.

Sagsfremstilling

Formål

Med denne sag ønsker Børne- og Kulturforvaltningen et mandat til i samarbejde med boligorganisationen Gladsaxe almennyttige Boligselskab, boligafdelingen Værebros Park og borgere, at afsøge retning og muligheder for et potentielt nyt hus i Værebros Park, hvor biblioteket flytter sammen med andre tilbud og relevante aktører.

Børne- og Kulturforvaltningen foreslår, at der arbejdes videre med en model, hvor GPV - Gladsaxe Pædagogiske Videnscenter, Værebrovej 156C, 2880 Bagsværd, som i dag har til huse i lokaler på Skovbrynet Skole, flytter sammen med det nye bibliotekstilbud i Værebros Park. GPV hører under Børne- og Undervisningsudvalgets område. Børne- og Undervisningsudvalget skal tage stilling til, om GPV skal indgå i den videre proces.

Kulturudvalget har 04.10.2022, punkt 1, anbefalet, at forvaltningen får mandat til at arbejde videre med model 2, hvor GPV indgår. Kulturudvalget anbefalede endvidere de fem principper for et revitaliseret kulturtilbud i Værebros Park, som er beskrevet i sagen.

Indledning

Byrådet besluttede 27.04.2022, punkt 11, at igangsætte en proces, der har til formål at afklare hvilke fremtidige kommunale tilbud, der skal være i Værebros Park. Baggrunden for dette er, at boligorganisationen og boligafdelingen er i færd med at udvikle en bygningsfysisk helhedsplan, som blev principgodkendt af Økonomiudvalget 05.10.2021, punkt 16.

Værebros Bibliotek og daginstitutionerne Poplen, Junibakken og Bakken ligger i bygninger ejet af Gladsaxe almennyttige Boligselskab, som i forbindelse med helhedsplanen forventes nedrevet. Der er derfor behov for, at der bliver taget politisk stilling til, hvorvidt der forsat skal være dagtilbud og bibliotek i Værebros Park.

Jo mere præcist Gladsaxe Kommune er i stand til at redegøre for ønsker til størrelse, placering med videre til fremtidige kommunale tilbud i Værebros-området, jo lettere vil det være for Gladsaxe almennyttige Boligselskab at udarbejde helhedsplanen.

Baggrund

Værebros Park blev opført i 1960'erne som et moderne etagebyggeri, der i dag består af 1.400 almene boliger. Grundtanken var en såkaldt arkitekttegnet kollektiv by, hvor det centrale center i bebyggelsen skulle tilbyde alt, hvad man kunne have brug for i det daglige. Det skulle fungere som et lokalt samlingssted, hvor man mødte sine naboer, handlede, benyttede sundhedstilbud eller gik på biblioteket. I samme kollektive ånd blev der oprettet fritids- og kulturklubber for og af borgere i lokaler under Centeret, hvor man kunne mødes om forskellige interessefællesskaber.

Siden begyndelsen har Centeret haft vanskeligt ved at fastholde og tiltrække erhvervslejemål, og ønsket om at skabe et levende og samlende centrum i bydelen har haft vanskelige kår. Det lokale Værebros Bibliotek har gennem flere år haft faldende besøgs- og udlånstal. Biblioteket er placeret i bagenden af Centeret, og på trods af forskellige tiltag for at gøre tilbuddet attraktivt for beboere lokalt i Værebros Park og de omkringliggende villakvarterer, er det ikke lykkedes at vende udviklingen. Centeret er i dag udfordret af mange tomme butikslokaler, og bibliotekets fysiske placering bliver derfor stadigt mere isoleret.

Nyt kulturtilbud i et bystrategisk perspektiv

Gladsaxe Kommune og Gladsaxe almennyttige Boligselskab har vedtaget Strategi for Bagsværd i social balance, som blev behandlet i Byrådet 26.09.2018, punkt 2.

Den fælles vision er, at: "Bagsværd skal være en bydel i social balance. Det sted man vokser op, må ikke i sig selv være begrænsende for muligheden for at leve et selvstændigt, aktivt, sundt og ansvarligt liv."

Kommunale tilbud i eller i nærheden af Værebros Park er vigtige elementer i realiseringen af strategien, hvor Værebros Park udvikles fra et isoleret boligområde til en mere åben bydel med centrale mødesteder, der skal styrke den sociale sammenhængskraft.

Udviklingen i Værebros Park skal ses i sammenhæng med udviklingen af Det nye kvarter i Bagsværd (Ringbo) og med en cykel- og fodgængerforbindelse over Hillerødsmotorvejen.

Dansk almennyttigt Boligselskab, der administrerer Gladsaxe almennyttige Boligselskabs boliger, har foretaget en indledende beboerinvolvering i Værebros Park, som tilkendegiver et ønske om at fjerne Centeret og redefinere et centrum i bydelen, der understøtter styrkede forbindelser, grønne opholdsmuligheder og attraktive mødesteder.

Ud over bibliotek, svømmehal og daginstitutioner er Gladsaxes Pædagogiske Videnscenter (GPV) også placeret i lokalområdet. GPV har i dag til huse i lokaler ved Skovbrynet Skole. GPV er Gladsaxe Kommunes interne videnscenter for læring og teknologi – primært for det pædagogiske område (skoler og dagtilbud) og rummer blandt andet kursusvirksomhed, trykkeri, café, kontor- og værkstedsfaciliteter. En ny placering af GPV vil gøre det lettere at finde en ny anvendelse af Skovbrynet Skoles bygning, når skoleaktiviteterne ophører i 2031 i forbindelse med åbning af den nye skole i det nye kvarter i Bagsværd (Ringbo).

En sammenhængende by kræver styrkede mødesteder

Et revitaliseret bibliotekstilbud i Værebros Park kan være med til at understøtte ambitionerne om en mere åben bydel. Men det kræver, at det eksisterende bibliotekstilbud nytænkes og udvikles i overensstemmelse med et nutidigt biblioteksbegreb, der betoner fællesskab, deltagelse og samskabelse på linje med litteratur, viden og fordybelse.

Erfaringer fra transformationen af det tidligere Høje Gladsaxe Bibliotek til Bibliotek+ har vist, at det kan lade sig gøre at udvikle lokalbiblioteker til attraktive mødesteder i udsatte boligområder. En forudsætning herfor er, at der investeres i udvikling af tilbuddet, og at lokalbiblioteket flytter sammen med andre parter i attraktive rammer. Herved kan de enkelte parter drage fordel af hinanden, nye muligheder kan opstå og sammen kan parterne præsentere et alsidigt og vedkommende tilbud. Det kan for eksempel være muligheder for forskellige aktiviteter, multifunktionelle faciliteter med defunktioner og en længere åbningstid.

Bibliotek+ i Høje Gladsaxes succes kan tilskrives, at det daværende lokalbibliotek flyttede sammen med Vores HG – den boligsociale helhedsplan i Høje Gladsaxe, boligsociale indsatser samt 20 lokale foreninger. Herved var der fra husets åbning liv og aktiviteter at bygge videre på.

Sammenhæng med den omkringliggende by har stor betydning for, hvordan et kulturtilbud fungerer i sit lokalområde. Det være sig både en indholdsmæssig såvel som en fysisk sammenhæng, hvor grænserne mellem inde og ude nedbrydes, så tilbuddets aktiviteter kobler sig tydeligt til byens rum. En udvikling af et hus med et bibliotekstilbud i Værebros Park bør således også tænkes i sammenhæng med uderummet omkring bygningen. Erfaringer fra Bibliotekshaven ved

Hovedbiblioteket i Søborg viser, at uderummet tiltrækker besøgende på biblioteket samtidig med, at biblioteksfunktionen er med til at give byrummet kvalitet.

Scenarier for et revitaliseret kulturtilbud i Værebros Park

Den videre afsøgning af muligheder for udvikling af scenarier for et fremtidigt bibliotekstilbud i Værebros Park foreslås baseret på fem centrale principper, som danner grundlag for et forhandlingsmandat:

- Vi bygger smarte m2: De nye faciliteter skal komme flest muligt til gavn og være i brug så meget som muligt. Derfor bliver en væsentlig del af processen at afsøge, hvilke elementer i huset de forskellige aktører kan deles om. Det kan være en aktivitetssal, køkken, mødefaciliteter. Jo bedre vi er til at samlokalisere og udvikle fælles løsninger desto mere attraktivt vil tilbuddet være for kommunens borgere.
- Det nye hus er et fælles tredje med flere aktører sammen: Samlokalisering giver nye muligheder og et mere attraktivt tilbud til borgere. Det giver plads til forskellige aktiviteter, multifunktionelle faciliteter og en længere åbningstid. Et nyt bibliotekstilbud i Værebros vil blive løftet væsentligt af at blive samlokaliseret med andre aktører, der kan bidrage til at skabe et bredere tilbud med appel til flere forskellige målgrupper.
- Et nyt hus skabes med nuværende og kommende brugere: I det videre arbejde med at udvikle en attraktiv og relevant profil for huset er det af afgørende betydning, at det sker i tæt samarbejde og dialog med de mange fremtidige brugere af stedet. Dette er med til at sikre en dynamisk og relevant profil for tilbuddet og en opmærksomhed på, hvilke indholdselementer og hvilke aktører, man vil møde i huset. Samtidig vil en involveringsproces frem mod etablering af huset bidrage til at forankre tilbuddet og allerede i udviklingsprocessen mobilisere og engagere husets kommende brugere.
- Et nyt hus skal være en attraktion: Det nye tilbud bør fungere som en destination i sig selv. Således skal huset have en profil eller et særligt særkende, som gør det attraktivt at benytte for borgere på tværs af bopæl, alder, køn og etnicitet.
- Der skal være sammenhæng mellem ude og inde: Det kommende bibliotekstilbud skal være integreret i det omkringliggende område og må ikke fungere som en isoleret ø afskåret fra byen omkring det. Bygningens indhold og uderummet skal hænge sammen, så aktiviteter inde såvel som ude kan smitte af på hinanden. Uderummet skal fungere som en forlængelse af oplevelserne inde i huset og være med til at tiltrække brugere til huset.

Til at skitsere hvordan der kan arbejdes videre med udgangspunkt i disse perspektiver, er der i nedenstående opstillet to modeller, der på forskellig vis kan udgøre et attraktivt biblioteks- og kulturtilbud i Værebros og understøtte den forestående udvikling af Værebros Park som åben bydel. Der er valgt at præsentere to modeller af forskellig volumen, dersom begge vurderes til at kunne revitalisere bibliotekstilbuddet og spille aktivt ind i ambitionerne for en ny helhedsplan.

Til at skitsere hvordan der kan arbejdes videre med udgangspunkt i disse perspektiver, er der i nedenstående opstillet to modeller, der på forskellig vis kan udgøre et attraktivt biblioteks- og kulturtilbud i Værebros og understøtte den forestående udvikling af Værebros Park som åben bydel. Der er valgt at præsentere to modeller af forskellig volumen, dersom begge vurderes til at kunne revitalisere bibliotekstilbuddet og spille aktivt ind i ambitionerne for en ny helhedsplan.

To modeller med forskellig volumen

De to modeller rummer begge et bibliotekstilbud, indsatsen for social balance i Værebros Park og vil også være baseret på borgerdrevne aktiviteter. Men de to modeller har forskelligt træk i brugere rent geografisk. En endelig model vil skulle beskrives og udvikles i samarbejde med lokale aktører og med involvering af borgere og relevante interessenter.

De to modeller beskriver de kommunale funktioner, der kan være indholdselementer i et kommende tilbud i Værebros Park. Det er centralt, at de tilbud, som er en del af huset, også har en udadvendt borgerrettet funktion med relevante aktiviteter.

Model 1 tager udgangspunkt i at skabe et tilbud a la Bibliotek+ i Høje Gladsaxe, hvor foreningsliv og borgerdrevne interessefællesskaber skal opdyrkes og være en del af et kommende hus.

Model 2 beskriver et kulturhus, som ud over parterne i model 1 også huser Gladsaxe Pædagogiske Videnscenter. Her skrues indholdsmæssig op for husets attraktion i form af for eksempel borgerrettede værksteder, konferencefaciliteter, café, makerspace.

Model 1:

Bibliotek+ i Værebros Park

Model 2:

Kulturhus med biblioteksudlån, konferencefaciliteter, borgerrettede værksteder, café og makerspace (teknologisk værksted)

Parter:

- Lokalbibliotek.
- Social Balance.
- Borgerdrevne tilbud (foreninger, selvorganiserede grupper eller lignende).

Parter:

- Lokalbibliotek.
- Social Balance.
- Gladsaxe Pædagogiske Videnscenter.
- Borgerdrevne tilbud i lighed med model 1 samt for eksempel fra Telefonfabrikken eller det midlertidige verdensmålshus.

Behov:

- Biblioteksrum.
- Aktivitetslokaler.
- Sal til arrangementer.
- Køkken.
- Kontorfaciliteter.
- Forbindelse til uderum, som kan aktiveres med husets aktiviteter og fællesskabsinitierende faciliteter.

Behov:

Model 1 samt

- Café.
- Værkstedsfaciliteter af forskellig fysisk størrelse som tilbyder faciliteter, så man kan lave aktiviteter i fællesskab (for eksempel sy-værksted, håndværksmaskiner eller udstyr, køkkenfaciliteter mv.) samt makerspace-faciliteter.
- Nuværende GPV-funktioner (kontor, møde- og konferencefaciliteter, trykkeri og værksted)

M2 estimat: ca. 900-1.200

M2 estimat: ca. 2.200-2.500

Træk: Primært lokalt

Træk: Lokalt og fra øvrig kommune

Estimeret anlægsudgift:

Estimeret anlægsudgift:

28-39 mio. kr.

71-81 mio. kr.

Udover det kommunale engagement lægges der op til en efterfølgende proces i dialog med boligorganisationerne med det formål at afsøge, om nogle af deres nuværende funktioner og beboerrettede faciliteter kan tilføres huset, samt hvordan man kan udnytte et kommende hus' funktioner optimalt og sikre en kontinuerlig brug og liv i huset i den fulde åbningstid.

Økonomiske konsekvenser

De to modeller er estimeret til et spænd i anlægsudgifter alt efter hvor mange m2, der bygges. Model 1 vil koste ca. 28-39 mio. kr. og model 2 vil koste ca. 71-81 mio. kr.

Til beregning af anlægsudgifter har Ejendomscenteret anvendt nøgletal for "uspecificeret byggeri" berammet til 32.500 kr. pr. m2 og afrundet til hele mio. kr.

Sagens økonomiske overslag skal betragtes som vejledende. Dels og især grundet markedets aktuelle store usikkerhed og voldsomme prisstigninger, og dels afledt af sagens stadie, da nærværende overslag alene beror på nøgletal og estimerede kvadratmeterbehov, og ikke på et reelt projekt.

Der forventes ikke behov for yderligere driftsmidler til bibliotek og eventuelt GPV, idet det forudsættes, at den nye bygning bliver kommunalt ejet.

Opsamling og anbefaling

De to modeller adskiller sig på flere parametre mest markant på antal aktører, antal m2 og forventet træk af besøgende rent geografisk. Et redskab i "Strategi for social balance" er at skabe et socialt mix i Gladsaxes bydele, og i den optik er det væsentligt, at institutionen har volumen til at tiltrække besøgende også udenfor Værebros Park.

Hvis Centeret i Værebros Park rives ned, vil biblioteket skulle flytte. En ny placering af GPV vil gøre det lettere at finde en ny anvendelse af Skovbrynet Skoles bygning, når skoleaktiviteterne ophører i 2031 i forbindelse med åbning af den nye skole i det nye kvarter i Bagsværd (Ringbo)

Etablering af BIBLIOTEK+ i Høje Gladsaxe bygger udover bibliotek og social balance også på klubber fra Seniorklubberne i Høje Gladsaxe samt en række lokale borger- og foreningsdrevne aktiviteter. I udgangspunktet har Værebros Park ikke det samme foreningsliv at bygge videre på, som tilfældet var i Høje Gladsaxe og derfor kræver model 1, at der arbejdes for at opdyrke lokale borgerdrevne tilbud, som en aktiv part af huset forud for dets åbning.

Børne- og Kulturforvaltningen vurderer, at model 2 bedst understøtter helhedsplanen for Værebros Parks fokus på at styrke mødesteder i en mere åben og sammenhængende bydel. Ved at tænke GPV som en part i et nyt kulturhus, vil der være et større publikumstræk ind i huset end ved model 1 samtidig med, at funktioner kan redefineres, samtænkes og forventeligt generere et større brug - også i ydertimerne.

Den videre proces

Gladsaxe almennyttige Boligselskab forventer, at den bygningsfysiske helhedsplan kan komme til afstemning hos beboerne ultimo 2023. Herefter skal den godkendes af Gladsaxe Kommune (et Skema A).

En forudsætning for Byrådets godkendelse af Skema A er et plangrundlag, der muliggør helhedsplanen. Det forventes, at Byrådet vil kunne behandle en lokalplan og et Skema A på samme Byrådsmøde primo 2024.

Gladsaxe Kommune skal i løbet af de kommende måneder finde de rigtige placeringer til de kommunale tilbud i Værebros Park og eventuelt gennem køb eller mageskifte sikre ejerskab til de arealer, hvor de kommunale tilbud skal opføres (hvis disse ikke allerede er ejet af Gladsaxe Kommune).

En beslutning om placering af de kommunale tilbud er en forudsætning for udarbejdelse af Skema A og lokalplanen, og skal være truffet primo 2023 hvis den bygningsfysiske helhedsplan og lokalplan skal kunne godkendes primo 2024.

Det er for nuværende svært at estimere, hvornår de kommunale tilbud kan åbne, idet tidsplanen afhænger af placering, sammenhæng med den bygningsfysiske helhedsplan mv.

Børne- og Undervisningsudvalget behandlede sagen 05.01.2023, punkt 1.

Signe Rosa Skelbæk stillede følgende forslag:

”Det skal indgå i overvejelserne, om dele af centeret kan bevares og ombygges.”

Fire medlemmer i Børne- og Undervisningsudvalget (Signe Rosa Skelbæk, Henrik Sørensen, Astrid Søborg og Camilla Friis) stemte for forslaget.

Fire medlemmer i Børne- og Undervisningsudvalget (Katrine Skov, Jakob Skovgaard Koed, Christina Rittig Falkberg og Serdal Benli) stemte imod forslaget.

Lars Abel undlod at stemme.

Forslaget bortfaldt hermed.

Økonomiudvalget behandlede sagen 10.01.2023, punkt 2.

Lars Abel fremsatte følgende ændringsforslag:

”Sagen udsættes indtil Økonomiudvalget har afholdt møde med DAB for at drøfte DABs tanker om helhedsplanen”.

Lars Abel, Henrik Sørensen og Astrid Søborg stemte for forslaget.

De øvrige (Trine Græse, Kristine Henriksen, Katrine Skov, Ole Skrald Rasmussen, Serdal Benli og Trine Henriksen) stemte imod.

Trine Henriksen genfremsatte følgende ændringsforslag fremsat i Børne- og Undervisningsudvalget.

”Det skal indgå i overvejelserne, om dele af centeret kan bevares og ombygges.”

Trine Henriksen, Henrik Sørensen og Astrid Søborg stemte for ændringsforslaget.

5 medlemmer i Økonomiudvalget (Trine Græse, Kristine Henriksen, Katrine Skov, Ole Skrald og Serdal Benli) stemte imod.

Lars Abel undlod at stemme.

Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti fremsatte følgende ændringsforslag til indstillingens 2. at:

"At der i forbindelse med en eventuel realisering af nyt bibliotek i Værebros Park bliver en grundig inddragelse af borgere og interessenter. En samling og udbygning af eksisterende tilbud i og nær Værebros Park vil ikke få konsekvenser for øvrige kulturtilbud i Gladsaxe".

5 medlemmer (Trine Græse, Kristine Henriksen, Katrine Skov, Ole Skrald og Serdal Benli) stemte for forslaget.

Henrik Sørensen og Astrid Søborg stemte imod.

Trine Henriksen og Lars Abel undlod at stemme.

Økonomiudvalget stemte om flertalsindstillingens 2. at fra Børne- og Undervisningsudvalget.

Lars Abel, Henrik Sørensen og Astrid Søborg stemte for indstillingen.

5 medlemmer i Økonomiudvalget (Trine Græse, Kristine Henriksen, Katrine Skov, Ole Skrald og Serdal Benli) stemte imod.

Trine Henriksen undlod at stemme.

Der var afbud fra Christina Rittig Falkberg og Susanne Damsgaard.

Et flertal i Børne- og Undervisningsudvalget (Katrine Skov, Jakob Skovgaard Koed, Christina Rittig Falkberg, Serdal Benli og Signe Rosa Skelbæk) indstiller,

1. at forvaltningen får mandat til at arbejde videre med model 2, hvor GPV indgår i de videre forhandlinger med Gladsaxe almennyttige Boligselskab om kommunale funktioner i den kommende bygningsfysiske helhedsplan.

Henrik Sørensen, Astrid Søborg, Camilla Friis og Lars Abel stemte imod.

Henrik Sørensen, Astrid Søborg og Camilla Friis stemte imod med henvisning til følgende protokollat:

”Venstre og Konservative stemmer imod indstillingen om et stort kulturhus i Værebros Park, da behovet og placeringen ikke er undersøgt tilstrækkeligt, og at borgerne i hele Bagsværd bør inddrages, før man kan træffe en beslutning om et nyt kulturhus, ligesom konsekvenserne for Bibliografen ikke er tydelige.”

Et flertal i Børne- og Undervisningsudvalget (Signe Rosa Skelbæk, Lars Abel, Astrid Søborg, Camilla Friis og Henrik Sørensen) indstiller,

2. at Gladsaxe Kommune inddrager borgerne i en proces og afholdelse af borgermøde om fremtidige kulturtilbud i Bagsværd i hhv. Værebros og Bagsværd.

Katrine Skov, Jakob Skovgaard Koed og Serdal Benli stemte imod.

Christina Rittig Falkberg undlod at stemme.

6 medlemmer i Økonomiudvalget (Trine Græse, Kristine Henriksen, Katrine Skov, Ole Skrald, Serdal Benli og Trine Henriksen) anbefaler

1. flertalsindstillingens 1. at fra Børne- og Undervisningsudvalget.

Lars Abel, Henrik Sørensen og Astrid Søborg stemte imod.

Henrik Sørensen og Astrid Søborg stemte imod med følgende protokollat:

”Venstre og Konservative stemmer imod indstillingen om et stort kulturhus i Værebros Park, da behovet og placeringen ikke er undersøgt tilstrækkeligt, og at borgerne i hele Bagsværd bør inddrages, før man kan træffe en beslutning om et nyt kulturhus, ligesom konsekvenserne for Bibliografen ikke er tydelige.”

Et flertal i Økonomiudvalget (Trine Græse, Kristine Henriksen, Katrine Skov, Ole Skrald og Serdal Benli) anbefaler,

2. at der i forbindelse med en eventuel realisering af nyt bibliotek i Værebros Park bliver en grundig inddragelse af borgere og interessenter. En samling og udbygning af eksisterende tilbud i og nær Værebros Park vil ikke få konsekvenser for

øvrige kulturtilbud i Gladsaxe.

Henrik Sørensen og Astrid Søborg stemte imod.

Trine Henriksen og Lars Abel undlod at stemme.

Der var afbud fra Christina Rittig Falkberg og Susanne Damsgaard.

Relateret behandling

Byrådet 26.09.2018, punkt 2

Økonomiudvalget 05.10.2021, punkt 16

Byrådet 27.04.2022, punkt 11

Kulturudvalget 04.10.2022, punkt 1

Børne- og Undervisningsudvalget 06.10.2022, punkt 2

Børne- og Undervisningsudvalget 05.01.2023, punkt 1

Økonomiudvalget 10.01.2023, punkt 2

Punkt 12: Nyt bibliotek i Værebros Park, Kulturudvalget

22-44-00.01.10-P35

Beslutning

Henrik Sørensen fremsatte følgende ændringsforslag:

"Det foreslås, at Gladsaxe Byråd nedsætter et udvalg der får til opgave at udarbejde en plan for hvordan forenings- og kulturlivet kan styrkes bedst muligt med en samlet plan for Værebros og Bagsværd.

·Udvalget får til opgave at udarbejde en samlet plan for styrkelse af forenings- og kulturlivet i Bagsværd og Værebros, herunder bibliotek i Værebros

·At udvalget undersøger hvordan eksisterende bygninger, kan bruges fremadrettet

·At formanden for kulturudvalget bliver formand for udvalget

·At borgerne inddrages i udvalget gennem borgermøder og på anden måde

·At udvalget kommer med en samlet plan inden juni 2024"

For: 7 (O, C, V)

Imod: 14 (A, B, F, GSK)

Undlader: 4 (Ø, LG)

Forkastet.

Ad 1. og 2. at:

For: 17 (A, B, F, Ø, LG)

Imod: 8 (GSK, O, C, V)

Tilrådt.

Lars Abel stemte imod, idet GSK støtter, at der forsat skal være et biblioteksstilbud i Værebros Park (evt. Model 1).

Såfremt der i fremtiden skal etableres et egentligt kulturhus, ønskes dette placeret i bydelscenter Bagsværd i tilknytning til Bibliografen, jfr. tidligere projektskitse. Bagsværds centrum skal ikke flyttes til Værebros Park.

Det Konservative Folkeparti, Venstre og Dansk Folkeparti stemte imod med henvisning til følgende protokollat:

"Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stemmer imod, da vi ikke mener, at behovet er undersøgt tilstrækkeligt."

Følgende protokollat blev sat til afstemning:

Tilføjelse til 1. at:

"Idet det bemærkes, at hvis beboerdemokratiet beslutter at bevare eller ombygge centeret undersøges det, sammen med Gladsaxe almennyttige Boligselskab, hvordan kommunale funktioner kan indgå."

For: 24 (A, B, F, Ø, LG, O, C, V)

Undlader: 1 (GSK)

Ad 2. at flyttet fra punkt 11, Nyt bibliotek i Værebros Park, Børne- og Undervisningsudvalget :

"At der i forbindelse med en eventuel realisering af nyt bibliotek i Værebros Park bliver en grundig inddragelse af borgere og interessenter. En samling og udbygning af eksisterende tilbud i og nær Værebros Park vil ikke få konsekvenser for øvrige kulturtilbud i Gladsaxe.

For: 17 (A, B, F, Ø, LG)

Imod: 7 (O, C, V)

Undlader: 1 (GSK)

Tilrådt.

Det Konservative Folkeparti, Venstre og Dansk Folkeparti stemte imod med henvisning til følgende protokollat:

"Forslaget giver ikke mening, da man ikke på forhånd kan garantere, at et kulturhus ikke får betydning for de øvrige kulturtilbud i kommunen. Desuden burde en borgerinddragende proces have ligget før beslutningen om at opføre et kulturhus. Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stemmer derfor imod."

Sagsfremstilling

Formål

Med denne sag ønsker Børne- og Kulturforvaltningen et mandat til i samarbejde med boligorganisationen Gladsaxe almennyttige Boligselskab, boligafdelingen Værebros Park og borgere, at afsøge retning og muligheder for et potentielt nyt hus i Værebros Park, hvor biblioteket flytter sammen med andre tilbud og relevante aktører.

Indledning

Byrådet besluttede 27.04.2022, punkt 11 at igangsætte en proces, der har til formål at afklare hvilke fremtidige kommunale tilbud, der skal være i Værebros Park. Baggrunden for dette er, at boligorganisationen og boligafdelingen er i færd med at udvikle en bygningsfysisk helhedsplan, som blev principgodkendt af Økonomiudvalget 05.10.2021, punkt 16.

Værebros Bibliotek og daginstitutionerne Poplen, Junibakken og Bakken ligger i bygninger ejet af Gladsaxe almennyttige Boligselskab, som i forbindelse med helhedsplanen forventes nedrevet. Der er derfor behov for, at der bliver taget politisk stilling til, hvorvidt der forsat skal være dagtilbud og bibliotek i Værebros Park.

Jo mere præcist Gladsaxe Kommune er i stand til at redegøre for ønsker til størrelse, placering med videre til fremtidige kommunale tilbud i Værebros-området, jo lettere vil det være for Gladsaxe almennyttige Boligselskab at udarbejde helhedsplanen.

Baggrund

Værebros Park blev opført i 1960'erne som et moderne etagebyggeri, der i dag består af 1400 almene boliger. Grundtanken var en såkaldt arkitekttegnet kollektiv by, hvor det centrale center i bebyggelsen skulle tilbyde alt, hvad man kunne have brug for i det daglige. Det skulle fungere som et lokalt samlingssted, hvor man mødte sine naboer, handlede, benyttede sundhedstilbud eller gik på biblioteket. I samme kollektive ånd blev der oprettet fritids- og kulturklubber for og af borgere i lokaler under centeret, hvor man kunne mødes om forskellige interessefællesskaber.

Siden begyndelsen har centeret haft vanskeligt ved at fastholde og tiltrække erhvervslejemål, og ønsket om at skabe et levende og samlende centrum i bydelen har haft vanskelige kår. Det lokale Værebros Bibliotek har gennem flere år haft faldende besøgs- og udlånstal. Biblioteket er placeret i bagenden af centeret og på trods af forskellige tiltag for at gøre tilbuddet attraktivt for beboere lokalt i Værebros Park og de omkringliggende villakvarterer, er det ikke lykkedes at vende udviklingen. Centeret er i dag udfordret af mange tomme butikslokaler, og bibliotekets fysiske placering bliver derfor stadig mere isoleret.

Nyt kulturtilbud i et bystrategisk perspektiv

Gladsaxe Kommune og Gladsaxe almennyttige Boligselskab har vedtaget Strategi for Bagsværd i social balance, som blev behandlet i Byrådet 26.09.2018, punkt 2.

Den fælles vision er at: ”Bagsværd skal være en bydel i social balance. Det sted man vokser op, må ikke i sig selv være begrænsende for muligheden for at leve et selvstændigt, aktivt, sundt og ansvarligt liv.”

Kommunale tilbud i eller i nærheden af Værebros Park er vigtige elementer i realiseringen af strategien, hvor Værebros Park udvikles fra et isoleret boligområde til en mere åben bydel med centrale mødesteder, der skal styrke den sociale sammenhængskraft.

Udviklingen i Værebros Park skal ses i sammenhæng med udviklingen af Det nye kvarter i Bagsværd (Ringbo) og med en cykel- og fodgængerforbindelse over Hillerødsmotorvejen.

Dansk almennyttigt Boligselskab, der administrerer Gladsaxe almennyttige Boligselskabs boliger har foretaget en indledende beboerinvolvering i Værebros Park, som tilkendegiver et ønske om at fjerne centeret og redefinere et centrum i bydelen, der understøtter styrkede forbindelser, grønne opholdsmuligheder og attraktive mødesteder.

Ud over bibliotek, svømmehal og daginstitutioner er Gladsaxes Pædagogiske Videnscenter (GPV) også placeret i lokalområdet. GPV har i dag til huse i lokaler ved Skovbrynet Skole. GPV er Gladsaxe Kommunes interne videnscenter for læring og teknologi – primært for det pædagogiske område (skoler og dagtilbud) og rummer blandt andet kursusvirksomhed, trykkeri, café, kontor- og værkstedsfaciliteter. En ny placering af GPV vil gøre det lettere at finde en ny anvendelse af Skovbrynet Skoles bygning, når skoleaktiviteterne ophører i 2031 i forbindelse med åbning af den nye skole i det nye kvarter i Bagsværd (Ringbo).

En sammenhængende by kræver styrkede mødesteder

Et revitaliseret bibliotekstilbud i Værebros Park kan være med til at understøtte ambitionerne om en mere åben bydel. Men det kræver, at det eksisterende bibliotekstilbud nytænkes og udvikles i overensstemmelse med et nutidigt biblioteksbegreb, der betoner fællesskab, deltagelse og samskabelse på linje med litteratur, viden og fordybelse.

Erfaringer fra transformationen af det tidligere Høje Gladsaxe Bibliotek til Bibliotek+ har vist, at det kan lade sig gøre at udvikle lokalbiblioteker til attraktive mødesteder i udsatte boligområder. En forudsætning herfor er, at der investeres i udvikling af tilbuddet, og at lokalbiblioteket flytter sammen med andre parter i attraktive rammer. Herved kan de enkelte parter drage fordel af hinanden, nye muligheder kan opstå og sammen kan parterne præsentere et alsidigt og vedkommende tilbud. Det kan for eksempel være muligheder for forskellige aktiviteter, multifunktionelle faciliteter med defunktioner og en længere åbningstid.

Bibliotek+ i Høje Gladsaxes succes kan tilskrives, at det daværende lokalbibliotek flyttede sammen med Vores HG – den boligsociale helhedsplan i Høje Gladsaxe, boligsociale indsatser samt 20 lokale foreninger. Herved var der fra husets åbning liv og aktiviteter at bygge videre på.

Sammenhæng med den omkringliggende by har stor betydning for, hvordan et kulturtilbud fungerer i sit lokalområde. Det være sig både en indholdsmæssig såvel om en fysisk sammenhæng, hvor grænserne mellem inde og ude nedbrydes, så tilbuddets aktiviteter kobler sig tydeligt til byens rum. En udvikling af et hus med et bibliotekstilbud i Værebros Park bør således også tænkes i sammenhæng med uderummet omkring bygningen. Erfaringer fra Bibliotekshaven ved Hovedbiblioteket i Søborg viser, at uderummet tiltrækker besøgende på biblioteket samtidig med, at biblioteksfunktionen er med til at give byrummet kvalitet.

Scenarier for et revitaliseret kulturtilbud i Værebros Park

Den videre afsøgning af muligheder for udvikling af scenarier for et fremtidigt bibliotekstilbud i Værebros foreslås baseret på fem centrale principper, som danner grundlag for et forhandlingsmandat:

- Vi bygger smarte m2: De nye faciliteter skal komme flest muligt til gavn og være i brug så meget som muligt. Derfor bliver en væsentlig del af processen at afsøge, hvilke elementer i huset de forskellige aktører kan deles om. Det kan være en aktivitetssal, køkken, mødefaciliteter. Jo bedre vi er til at samlokalisere og udvikle fælles løsninger desto mere attraktivt vil tilbuddet være for kommunens borgere.
- Det nye hus er et fælles tredje med flere aktører sammen: Samlokalisering giver nye muligheder og et mere attraktivt tilbud til borgere. Det giver plads til forskellige aktiviteter, multifunktionelle faciliteter og en længere åbningstid. Et nyt bibliotekstilbud i Værebros vil blive løftet væsentligt af at blive samlokaliseret med andre aktører, der kan bidrage til at skabe et bredere tilbud med appel til flere forskellige målgrupper.
- Et nyt hus skabes med nuværende og kommende brugere: I det videre arbejde med at udvikle en attraktiv og relevant profil for huset er det af afgørende betydning, at det sker i tæt samarbejde og dialog med de mange fremtidige brugere af stedet. Dette er med til at sikre en dynamisk og relevant profil for tilbuddet og en

opmærksomhed på, hvilke indholdselementer og hvilke aktører, man vil møde i huset. Samtidig vil en involveringsproces frem mod etablering af huset bidrage til at forankre tilbuddet og allerede i udviklingsprocessen mobilisere og engagere husets kommende brugere.

- Et nyt hus skal være en attraktion: Det nye tilbud bør fungere som en destination i sig selv. Således skal huset have en profil eller et særligt særkende, som gør det attraktivt at benytte for borgere på tværs af bopæl, alder, køn og etnicitet.
- Der skal være sammenhæng mellem ude og inde: Det kommende bibliotekstilbud skal være integreret i det omkringliggende område og må ikke fungere som isoleret og afskåret fra byen omkring det. Bygningens indhold og uderummet skal hænge sammen, så aktiviteter inde såvel som ude kan smitte af på hinanden. Uderummet skal fungere som en forlængelse af oplevelserne inde i huset og være med til at tiltrække brugere til huset.

Til at skitsere hvordan der kan arbejdes videre med udgangspunkt i disse perspektiver, er der i nedenstående opstillet to modeller, der på forskellig vis kan udgøre et attraktivt biblioteks- og kulturtilbud i Værebros og understøtte den forestående udvikling af Værebros Park som åben bydel. Der er valgt at præsentere to modeller af forskellig volumen, dersom begge vurderes til at kunne revitalisere bibliotekstilbuddet og spille aktivt ind i ambitionerne for en ny helhedsplan.

To modeller med forskellige volumen

De to modeller rummer begge et bibliotekstilbud, indsatsen for social balance i Værebros Park og vil også være baseret på borgerdrevne aktiviteter. Men de to modeller har forskelligt træk i brugere rent geografisk. En endelig model vil skulle beskrives og udvikles i samarbejde med lokale aktører og med involvering af borgere og relevante interessenter.

De to modeller beskriver de kommunale funktioner, der kan være indholdselementer i et kommende tilbud i Værebros Park. Det er centralt, at de tilbud, som er en del af huset, også har en udadvendt borgerrettet funktion med relevante aktiviteter.

Model 1 tager udgangspunkt i at skabe et tilbud à la Bibliotek+ i Høje Gladsaxe, hvor foreningsliv og borgerdrevne interessefællesskaber skal opdyrkes og være en del af et kommende hus.

Model 2 beskriver et kulturhus, som ud over parterne i model 1 også huser Gladsaxe Pædagogiske Videnscenter. Her skrues indholdsmæssig op for husets attraktion i form af f.eks. borgerrettede værksteder, conferencefaciliteter, café, makerspace.

Model 1:

Bibliotek+ i Værebros Park

Parter:

- Lokalbibliotek
- Social balance
- Borgerdrevne tilbud (foreninger, selvorganiserede grupper eller lignende)

Model 2:

Kulturhus med biblioteksudlån, conferencefaciliteter, borgerrettede værksteder, café og makerspace (teknologisk værksted)

Parter:

- Lokalbibliotek
- Social balance
- Gladsaxe Pædagogiske Videnscenter
- Borgerdrevne tilbud i lighed med model 1 samt fx fra Telefonfabrikken eller det midlertidige verdensmålshus.

Behov:

- Biblioteksrum
- Aktivitetslokaler
- Sal til arrangementer
- Køkken
- Kontorfaciliteter
- Forbindelse til uderum, som kan aktiveres med husets aktiviteter og fællesskabsinitierende faciliteter.

Behov:

Model 1 samt

- Café
- Værkstedsfaciliteter af forskellig fysisk størrelse som tilbyder faciliteter, så man kan lave aktiviteter i fællesskab (fx syværksted, håndværksmaskiner eller udstyr, køkkenfaciliteter mv.) samt makerspace-faciliteter.
- Nuværende GPV-funktioner (kontor, møde- og konferencefaciliteter, trykkeri og værksted)

M2 estimat: ca. 900-1.200

M2 estimat: ca. 2.200-2500

Træk: Primært lokalt

Træk: Lokalt og fra øvrig kommune

Estimeret anlægsudgift:

Estimeret anlægsudgift:

28-39 mio. kr.

71-81 mio. kr.

Udover det kommunale engagement lægges der op til en efterfølgende proces i dialog med boligorganisationerne med det formål at afsøge, om nogle af deres nuværende funktioner og beboerrettede faciliteter kan tilføres huset, samt hvordan man kan udnytte et kommende hus' funktioner optimalt og sikre en kontinuerlig brug og liv i huset i den fulde åbningstid.

Økonomiske konsekvenser

De to modeller er estimeret til et spænd i anlægsudgifter alt efter hvor mange m2, der bygges. Model 1 vil koste ca. 28-39 mio. kr. og model 2 vil koste ca. 71-81 mio. kr.

Til beregning af anlægsudgifter har Ejendomscenteret anvendt nøgletal for 'uspecificeret byggeri' berammet til 32.500 kr. pr. m2 og afrundet til hele mio. kr.

Sagens økonomiske overslag skal betragtes som vejledende. Dels og især grundet markedets aktuelle store usikkerhed og voldsomme prisstigninger, og dels afledt af sagens stadie, da nærværende overslag alene beror på nøgletal og estimerede kvadratmeterbehov, og ikke på at reelt projekt.

Der forventes ikke behov for yderligere driftsmidler til bibliotek og eventuelt GPV, idet det forudsættes, at den nye bygning bliver kommunalt ejet.

Opsamling og anbefaling

De to modeller adskiller sig på flere parametre mest markant på antal aktører, antal m2 og forventet træk af besøgende rent geografisk. Et redskab i "Strategi for Social balance" er at skabe et socialt mix i Gladsaxes bydele, og i den optik er det væsentligt, at institutionen har volumen til at tiltrække besøgende også udenfor Værebros Park.

Hvis centeret i Værebros Park rives ned, vil biblioteket skulle flytte. En ny placering af GPV vil gøre det lettere at finde en ny anvendelse af Skovbrynet Skoles bygning, når skoleaktiviteterne ophører i 2031 i forbindelse med åbning af den nye skole i det nye kvarter i Bagsværd (Ringbo)

Etablering af BIBLIOTEK+ i Høje Gladsaxe bygger udover bibliotek og social balance også på klubber fra Senior klubberne i Høje Gladsaxe samt en række lokale borger- og foreningsdrevne aktiviteter. I udgangspunktet har Værebros Park ikke det samme foreningsliv at bygge videre på, som tilfældet var i Høje Gladsaxe og derfor kræver model 1, at der arbejdes for at opdyrke lokale borgerdrevne tilbud, som en aktiv part af huset forud for dets åbning.

Børne- og Kulturforvaltningen vurderer, at model 2 bedst understøtter helhedsplanen for Værebros Parks fokus på at styrke mødesteder i en mere åben og sammenhængende bydel. Ved at tænke GPV som en part i et nyt kulturhus, vil der være et større publikumstræk ind i huset end ved model 1 samtidig med, at funktioner kan redefineres, samtænkes og forventeligt generere et større brug – også i ydertimerne.

Den videre proces

Gladsaxe almennyttige Boligselskab forventer, at den bygningsfysiske helhedsplan kan komme til afstemning hos beboerne ultimo 2023. Herefter skal den godkendes af Gladsaxe Kommune (et Skema A).

En forudsætning for Byrådets godkendelse af Skema A er et plangrundlag, der muliggør helhedsplanen. Det forventes, at Byrådet vil kunne behandle en lokalplan og et skema A på samme Byrådsmøde primo 2024.

Gladsaxe Kommune skal i løbet af de kommende måneder finde de rigtige placeringer til de kommunale tilbud i Værebros Park og eventuelt gennem køb eller mageskifte sikre ejerskab til de arealer, hvor de kommunale tilbud skal opføres (hvis disse ikke allerede er ejet af Gladsaxe Kommune).

En beslutning om placering af de kommunale tilbud er en forudsætning for udarbejdelse af Skema A og lokalplanen, og skal være truffet primo 2023 hvis den bygningsfysiske helhedsplan og lokalplan skal kunne godkendes primo 2024.

Det er for nuværende svært at estimere, hvornår de kommunale tilbud kan åbne, idet tidsplanen afhænger af placering, sammenhæng med den bygningsfysiske helhedsplan mv.

Kulturudvalget indstiller,

1. at forvaltningen får mandat til at arbejde videre med model 2 i de videre forhandlinger med Gladsaxe almennyttige Boligselskab om kommunale funktioner i den kommende bygningsfysiske helhedsplan, og
2. at de i sagen beskrevne principper er rammen for forhandlingsmandatet.

6 medlemmer i Økonomiudvalget (Trine Græse, Kristine Henriksen, Katrine Skov, Tom Vang Knudsen (stedf.), Christina Rittig Falkberg og Trine Henriksen) anbefaler indstillingen fra Kulturudvalget.

4 medlemmer i Økonomiudvalget (Henrik Sørensen, Lars Abel, Susanne Damsgaard og Astrid Søborg) stemte imod.

Lars Abel stemte imod, idet Lars Abel principielt ønsker at der fortsat skal være et bibliotekstilbud i Værebros Park.

Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stemte imod med følgende protokollat:

"Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti stemmer imod, da vi ikke mener, at behovet er undersøgt tilstrækkeligt."

Der var afbud fra Serdal Benli.

Relateret behandling

Byrådet 26.09.2018, punkt 2

Økonomiudvalget 05.10.2021, punkt 16

Byrådet 27.04.2022, punkt 11

Børne- og Undervisningsudvalget 06.10.2022, punkt 9.

Kulturudvalget 04.10.2022, punkt 1

Børne- og Undervisningsudvalget 05.01.2023, punkt 1

Økonomiudvalget 10.01.2023, punkt 2

Økonomiudvalget 07.02.2023, punkt 6

Punkt 13: Lukket: Forretningsgang for det kommunale ejerskab af ejendomme i Mørkhøj og Mørkhøj Erhvervskvarter

22-8-82.02.00-S00

Tiltrådt, at forslag til forretningsgang for ejerskab af ejendomme i Mørkhøj og Mørkhøj Erhvervskvarter godkendes.

Punkt 14: Lukket:

21-156937-00.00.00-A00